

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXX Gruodis - December 12, 1985 Nr. 48

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

Ryšiai su praeitimi

Jų vis daugiau pasiilgstama
Sovietijoje

Vytautas Meškauskas

Užpereitą savaitę tiek pa-biro žinių apie špionažą, kad NY Times visus šiuos metus pavadino šnipų metais, o Newsweek - špionažo epide-mija (Žiūr. Apžvalga). Zinia, špionažas yra nelegalus žinių rinkimo būdas. Salia jo yra ir kiti legalūs informacijų rinki-mų būdai. Kadangi šiandien nėra šalies visai izoliuotos nuo likusio pasaulio (gal išskyrus Albaniją), galima teigti, kad legaliais būdais surenkama daugiau informacijų negu draudžiamais. Turiu galvoje korespondentus ir patyrimą, skaitant oficialiai išleidžiamas knygas ir laikraščius.

Prieš kurį laiką, britams iš-varių eilę sovietų ambasados Londone tarnautojų dėl jų šni-pinėjimo, sovietai tuo pačiu atsilygino, iš Maskvos ištrem-dami ne tik ambasados parei-gūnus, bet ir keletą žurnalis-tų, jų tarpe ir londoniško sek-madieninio savaitraščio The Observer korespondentą, 25 metus išbuvusį Maskvoje Mark Frankland. Jis ir toliau, pasiremdamas savo patyrimu, informuoja londoniečius apie Sovietiją. Lapkričio 24 d. sa-voskiltyje (teisingiau - visame puslapyje), jis atkreipė dėme-sį į vieną reiškinį, kuris fak-tinai niekam nėra paslaptis, bet yra mažai vertinamas. Tai vis garsiau girdimas praeities šauksmas Rusijoje!

Reikia atsiminti, kad bolše-

vikų revoliucija turėjo tikslą sunaikinti senąjį pasaulį ir ant jo griuvėsių pastatyti naują, geresnį. Rusijoje - žemės ūkio krašte - naujasis pasaulis turė-jo būti pramoninis. Juo dau-giau fabrikų - juo geriau. Kai Chrusčiovas 1959 m. atvyko į Ameriką, jam daugiau patiko New Jersey fabrikų siluetai, negu kas kita. Didžiausias su-pramoninimo triumfas buvo Maskvos požeminis geležinke-lių tinklas su beprasmiškai puošniomis stotimis.

Prieš antrąjį pasaulinį karą Sovietijos miestuose gyveno tik vienas iš trijų sovietų. Stali-nas, norėdamas ištrinti praei-ties atsiminimą, ypatingai nai kino tris sluoksnius: senuosius revoliucionierius, inteligentus ir prakutusius kaimiečius.

Kadangi kaimiečiai sudarė sovietų karių daugumą, karui prasidėjus turėjo įvykti per-maina. Vietoje raginti ginti fabrikus, poetai atsiminė tė-viškes kaimus, tėvų kapus su sugriuvusiais kryžiais, rudenį pabirusius kelius apie Smo-lenską.

Karas atnešė ne tik gimtojo kaimo nostalgiją, bet caro uni-formą armijai. Zmonėms mirš-tant badu, iš Londono buvo importuojami paaukuoti siū-lai antpečiams ir karininkų laipsnių ženklams papuošti. Ir kai nūdien Raudonoje Aikš-

(Nukelta į 2 psl.)

Pagerbtas visuomenininkas ir redaktorius, kultūrinių premijų mecenatas kun. dr. Juozas Prunskis



Pasižymėjusiu metų vyru, Balzeko lietuvių kultūros muziejus parinko žurnalistą, redaktorių, visuomenininką, kultūrinių premijų mecenatą kun. dr. Juozą Prunskį. Žymenio įteikimas įvyko 1985. XI. 24 d. Drake viešbutyje, Chicagoje. Nuotraukoje iš k.: rengimo komiteto pirm. dr. Juozas Prunskis (kun. Juozo mirusio brolio sūnus), medalį priima kun. Juozas Prunskis, medalį įteikia Chicago Tribune redaktorius Howard Tyner ir muziejaus direktorius Stanley Balzekas, jr.

J. Tamulaičio nuotr.

Sovietai kėsinaisi į Lietuvos auksą

Šių metų liepos mėnesį prancūzų satyriniam sa-vaitraštyje "Le Canard En-chainé" buvo straipsnelis apie Pabaltijo valstybių auksą deponuotą prieš ka-rą Prancūzijos valstybi-niam banke. Straipsnyje rašoma, kad Gorbačioviui reikalaujant, prancūzai auksą tinkriausiai sovietam išduos mainais už II pasa-ulinio karo metu Sovietų Są-jungoje konfiskuotus pran-cūzų turtus. Ta žinia su-kėlė didelį susidomėjimą Paryžiaus lietuvių tarpe.

Apie Jungtinėse Ameri-kos Valstybėse deponuotą Lietuvos banko auksą ir lei-dimą jį naudoti užsienyje veikiančių nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybių iš-laikymui buvo žinoma. Taip pat visiems žinoma, kad Di-džioji Britanija Lietuvos valstybės auksą išdavė britams už prarastus britų turtus Lietuvoje sovietų okupacijos metu, tačiau mažai buvo minima apie Lietuvos valstybės deponuo-tą auksą Prancūzijoje ir Šveicarijoje.

"Lietuvių enciklopedijo-je" išleistoje Bostone, sky-riuje apie "Lietuvos Ban-ką" J. Pažemėnas rašo, kad Lietuvos Banko auksas te-bėra užšaldytas Prancūzijo-je ir Tarptautinių atsiskai-tymų banke Šveicarijoje.

Paryžiuje Lietuvos pa-siuntinybės archyvai buvo sunaikinti sovietams oku-pavus Lietuvą. Tarp išsili-kusių Lietuvos Igaloto Mi-nistro Prancūzijai Petro Klimo užrašų išliko jo die-noraščio dalis iš laikotar-pio kai vokiečiai užėmė Pa-ryžių ir prancūzų valdžia su diplomatinio korpusu pasi-traukė į Vichy miestą. 1940 m. liepos 13 d. P. Klimas rašė kaip jis kreipėsi Pran-cūzijos užsienių reikalų mi-nisterijon į ekonominio de-partamento direktorių Ar-nal "sužinoti, ar jis jau ga-vo žinių apie Lietuvos Ban-ko deponuotą auksą."

Už keletos mėnesių P. Klimas rašė Šveicarijon į Tarptautinį atsiskaitymų banką Baselyje. Išsiliku-siam laiško juodraštyje prancūzų kalba jis mini, Lietuvos valstybės depozi-tus Tarptautiniam atsiskai-tymų banke.

Po karo Lie tuvos diplo-matai teiravosi apie Lie tuvos valstybės deponuotą auksą Prancūzijoje. Užsie-nių reikalų ministerija žo-džiu atsakė, kad jie apie tai neturi žinių.

1983 m., per Vasario 16-tos minėjimą Paryžiuje, žurnalistas Armand Avron-sart, dabar jau miręs, savo prakalboje tvirtino, kad Pa-baltijo kraštų auksas yra užblokuotas Banque de France — Prancūzijos valstybiniam banke.

Šį rudenį Paryžiuje lietu-vius pasiekė žinia, kad Prancūzijos valstybiniam banke esą 2 tonos 246 kilo-gramai Lietuvos valstybės aukso. Latvijos valstybės aukso esama 990 kilogra-mai, o estų aukso neturi-ma. 1941 m. birželio mėne-sį, sovietams okupavus Lie-tuvą, Lietuvos Bankas pra-šė prancūzų Užsienių rei-kalų ministeriją Lietuvos auksą sugrąžinti. Vokiečių okupacijos metu Lietuvos laikinoji vyriausybė raštu atšaukė aną Lietuvos ban-ko prašymą.

Nuo 1945 m. Sovietai (Nukelta į 4 psl.)



Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime Chicagoje lapkričio 24 d. prie Laisvės paminklo, kur buvo susirinkę ramovėnai, birutininkės ir šauliai, kpt. A. Juškevičius pasakė kalbą, primindamas, kad narsieji tautos sūnūs ir dukros savo gyvybės aukomis grąžino Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

M. Nagio nuotr.



SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

**Špionažo epidemija. - Mažais žingsniais atgal į detentę.
- Paskolos rytų blokui. - Ginčai Vilniuje apie seksą
literatūroje. - Laurinčiukas pametė partijos kompasą.**

Lapkričio paskutinėmis dienomis beveik kasdien buvo pranešama apie suėmimus esančių ar buvusių JAV žvalgybos pareigūnų, pardavinėjusių savo krašto paslaptis sovietams.

Turint galvoje, kad visai neseniai už tą patį buvo nubauti keturi Walker'io šnipų ratelio nariai ir dar keletas kitų, atrodo, kad JAV paslaptys nėra labai saugiose rankose. Būdinga, kad visi paskutiniuoju laiku išaiškinti šnipai dirbo ne 'iš idėjos', kaip būdavo anksčiau, bet tik už pinigus. Dauguma jų, nors visi turėjo gerai apmokamas vietas, dėl vienos ar kitos priežasties buvo pakliuvę į ūkinius sunkumus.

Iš dabar suimtų išsiskiria du: Larry Wu-Tai Chin, CIA analistas, kuris šnipinėjo komunistinei Kinijai 30 metų, ir Jonathan Jay Polard, civilinis Laivyno žvalgybos tarnautojas ir jo žmona Anne Henderson-Polard. Jie abu dirbo Izraeliui. Zydas ir sionistas, Polard pats pasiūlė savo paslaugas Izraeliui - pirmiausia kaip 'draugiška patarnavimą', bet vėliau sugebėjo iš Izraelio ištraukti apie 25-30,000 dolerių. Jo žmona kai kuriuos slapstus dokumentus pasiūlusi Raud. Kinijai.

Toji byla sukėlė didesnio susidomėjimo. JAV ir Izraelis yra glaudūs draugai, kurie dažnai pasidalina informacijomis. Kiekvienu atveju jom nederėtų papirkinėti savo draugo tarnautojus. Zinia, valstybės saugumo interesai reikalauja sekti ir draugus bei sąjungininkus, bet reikia skaičiuoti su priemonėmis. Izraelio vyriausybė dėl paskutinio incidento viešai atsiprašė ir pažadėjo to nepakartoti.

...

Greitėjanti technikos pažanga verčia griebtis visų galimų priemonių, kad neatsilikti. Už tat reikia tikėtis ne špionažo sumažėjimo, bet padidėjimo. Pareikalavimas skatina pasiūlą. Skundžiama, kad sovietai šiame krašte turi daug daugiau tarnautojų negu JAV Sovietijoje. Už tat Reagano-Gorbačiovo sutartas sovietų konsulato atidarymas New Yorke, kur jie jau turi misiją prie JT, bei amerikiečių konsulato atidarymas Kijeve, neatrodė labai logiškas, nors gal buvo reikalingas simbolis naujai amerikiečių-sovietų santykių erai. Tos eros ženklų ir daugiau matome. Siomis dienomis Maskvoje yra net 400 asmenų prekybos delegacija su Prekybos sekretorium Malcolm Baldrige priešakyje.

Nepaisant ligšiolinių blogų santykių, per paskutinius dve-

jus metus Vakarų kraštai sovietams ir jų satelitams paskolino per 6 bilijonus dolerių. Šiais metais, Amerikos bankams vadovaujant, Rytų Vokietijai buvo paskolinta 1.1 bilijonų, Sovietijai - 200. Tai šalia 400 mil. dolerių kredito sovietams javų pirkimui Amerikoje.

...

Gruodžio 2 d. iš Maskvos išvažiavo grupė amerikiečių rašytojų, kurie su sovietų rašytojais Vilniuje turėjo formalias diskusijas, bet vėliau turėjo ir pašnekesių su sovietų literatais kituose miestuose. Iš lietuvių tame susitikime dalyvavo Eduardas Mieželis, Mykolas Sluckis ir Albertas Laurinčiukas. Tai jau buvo 7-tas JAV-SSSR rašytojų susitikimas, kurie prasidėjo 1976 metais. Šį susitikimą iš Amerikos pusės organizavo Pepperdine universitetas Los Angeles ir finansavo Computerland Corp. iš San Francisko! Amerikiečių grupei vadovavo Norman Cousins ir joje buvo Arthur Miller, W. Gass, L. Auchincloss, Harison E. Salisbury ir kt. Kai amerikiečiai iškėlė valdžios elgesį su jai nepalankiais rašytojais, sovietiniai susitikimo rašytojai labai atšalo. Nemažas triukšmas kilo, kai Allen Ginsberg ragino rašytojus visuose kraštuose neslėpti žmoniškų aistrų ir polinkių, įskaitant ir homoseksualizma. Tam tučtuojau pasipriešino ne sovietų rašytojai, bet juos tvarkantieji biurokratai, pareikšdami, kad tai jau ribojasi su pornografija ir išsigimimu, kurie esą Vakarų kultūros vaisiai, nepriimtini sovietams. Ginsbergas gynėsi nenorėjęs nieko įžeisti, tačiau sovietų biurokratai jam skambėjo kaip Amerikos Moral Majority atstovai. Ginsbergo prašymas likti dar kelias savaites Sovietijoje buvo atmestas.

...

Anų diskusijų dalyvis Albertas Laurinčiukas lapkričio 16 d. Literatūroje ir Mene paskelbė savo 'rašytojo pastabas' kuriose rašo:

Sią vasarą antitarybinės Vakarų pasaulio jėgos bandė užteršti Baltijos jūrą provokacijos šiukšlėmis. Vienas iš Kopenhagoje organizuoto 'Pabaltijo Tribunolo' dalyvių buvo Aleksandras Stromas... Hitlerinės okupacijos metais jo tėvus nužudė esesininkai ir jų kolarantai - lietuviški buržuaziniai nacionalistai... Aleksandras Stromas, išvažiavęs gyventi į Angliją, susidėjo su tais, kurie nužudė jo tėvus, ėmė šmeižti tuos, kurie jį išgelbėjo.

Laurinčiukas, žinoma, 'užmiršo' pastebėti, kad Stromą

globėjo pats Sniečkus ir Stromas lankė Maskvos universitetą kartu su... Gorbačiovu.

Jei A. Stromas pasirinko emigranto likimą vietoje briliantinės karjeros Sovietijoje, tai daugiau pasako negu 4 skiltys A. Laurinčiuko bandymų apšmeižti Ameriką. Jose Laurinčiukas grįžta net į 1886 metus, kai anot jo '... valdžia žvėriškai susidorojo su streikuojančiais Makormiko skerdyklų darbininkais, kai jų vadus pakorė, nors teisme buvo įrodyta jog kapitalistai nupirko ir provokatorius, ir teismą už 100 tūkstančių dolerių'.

Kažin kaip tai skamba okupuotos Lietuvos gyventojams, kurių kiekviena šeima ne prieš šimtą metų, bet palyginti visai neseniai turėjo be jokio teismo Sibirą išvežtų giminių?

Kadangi Gorbačiovas važiavo į Zenevą, Laurinčiukas gale - nepaisant įvykių prieš šimtą metų - teigia, kad 'tarybiniai žmonės pasiryžę atstatyti senus ir statyti naujus tiltus'... Atrodė kad jis, kaip ir jo bosas Gorbačiovas, liko be kompasų.

RYŠIAI SU PRAEITIM...

(Atkelta iš 1 psl.)

tėje išsirikiuoja elitinių strateginių raketų daliniai, kurie savo pradžia išveda iš caro artilerijos, ir sveikina savo krašto apsaugos ministerį 'Gera diena, drauge maršalai!', iš toli tai primena tų karių protėvių sveikinimą: 'Gera diena jūsų didenybė'...

Siandien niekas nekaltina apie senovės pastatų sunaikinimą, kad radus vietos naujiems - senieji atstatomi. Sovietinis kraštas nenori ateities be praeities. Žinoma, tai nereikia caro režimo atstatymo, nors paskutinis filmas apie Rasputiną carą Nikalojų II rodo labai simpatingoje šviesoje...

...

Ką toks nuotaikų pasikeitimas reiškia Lietuvai? Pesimistai galėtų sakyti, kad tai gali atnešti tik rusiško šovinizmo atgimimą. Optimistai galėtų aiškinti priešingai. Praeities prisiminimas, nors ją ir pakritikuojant, gali padėti išlaikyti tautinę identifikaciją. Užtat labai įdomios visos tos knygos, kurios leidžiamos apie Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį. Jau kelis kartus esu minėjęs R. Zepkaitės DIPLOMATIJA (N. LIETUVOS) IMPERIALIZMO TARNYBOJE. Prof. A.E. Senn lapkričio Akiračiuose aptaria - tie sa, jau seniau, 1978 m. - Vil-

Iš kitos pusės

PASAULIO LIETUVIS skundėsi savo lapkričio mėn. vedamajame:

"Visgi didžiausia dalis lietuvių išeivijos veiklos vyksta posėdžių salėse... Nebūtų tie pašnekėsiai-posėdžiai tokie nereikšmingi, jei juose žodžiais išsakytos ar surašytos mintys bent iš dalies būtų paverčiamos darbais, bet taip ne dažnai pasitaiko... Todėl dabar jau gausėjo ir tokie susibūrimai, kurių dalyviai tik paposėdžiauti ir tesusi-renka."

Tokios tamsios mintys redaktorių apniko artėjant Mokslo ir Kūrybos simpoziumui pereinamo mėn. pabaigoje. Suvažiavę mokslininkai ir kūrėjai - skundžiasi toliau PL redaktorių - nesidomi lietuviškais reikalais:

"Dėl to nesidomėjimo PLB valdyba negali paruošti nei ir labai reikalingo leidinio anglų kalba apie paskiausią vokiečių okupacijos laikotarpį... Pakviestas redaktorius uždavinio atsisakė, nes nesusirado bendradarbių. Ar tie bendradarbiai negalėtų būti surasti kad ir šiame simpoziume?"

Čia galima pastebėti prieštaravimą. Kolektyvai, anot redaktoriaus, tik posėdžiauja. Iš tiesų didžiausi išeivijos darbai yra paskirų žmonių iniciatyvos ir darbo vasiai. Ta taisyklė taikytina net pasaulio lietuvių 'oficiozui'. Jo 8/9 Nr. vienas skaitytojas savo laiške tą organą pavadino vien tik redaktoriaus minčių skleidėju. Jei taip, tai ir tas leidinys apie okupaciją greičiau pasirodytų vieno žmogaus pastangomis, o ne kolektyvo, nes anot to vedamojo: 'tarpusavio pasiūlymus mes vadinam įvairiais vardais... tačiau visuose iš jų veikiame tik žodžiais'.

Iš to išeitų, kad tą laiko gaisrinimą reiktų, jei ne panaikinti, tai bent sutrumpinti. Gaila, kad redaktorių nepakomentavo vieno praktiško pasiūlymo. Tame plačiame lapkričio PL Nr. yra straipsnis, po kurio parašyta: "Autoriaus prašomi, pavadėd neskelbiame." Gaila, neaišku kam reiktų padėkoti už tokį pasiūlymą:

"Visi laukiame tos dienos, kai nepriklausomybė Lietuvai bus gražinta. Bet laukti negalim sėdėdami, reikia atsistoti ir dirbti."

Posėdžiai tikrai būtų trumpesni, jei būtų posėdžiaujama staciom. Jei tai nepadėtų, galima būtų pabandyti alternatyvą: posėdžiauti gulom. Bent pailsėtumėm!

(vm)

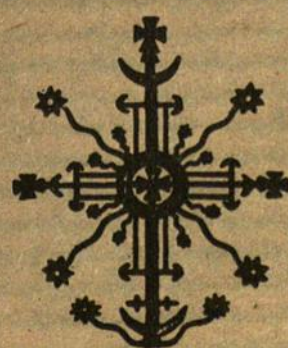
niuje išleista knyga apie KLAUSES IR POLITINES PARTIJAS LIETUVOJE 1919-26 METAIS, kurioje nustatoma Lietuvos visuomenės klasinė struktūra.

Aišku, bandoma iškelti kompartijos svarbą, tačiau tai ne labai sekasi, nes komunistai stengėsi organizuoti proletarus, o Lietuvoje 76% gyventojų buvo žemdirbiai. Tokie nebuvo nei tikri proletarai, nei tikri buržuai, bet, žinoma, panaši situacija buvo ir Rusijoje, kur įsigalėjo bolševikai.

Zinia, Sovietijoje knygas reikia skaityti ne tik eilutėmis, bet ir tarp jų. Ir čia galima išskaityti, kad lietuvių politinės partijos nepriklausomybės laikotarpyje suvaidino didesnį

vaidmenį, negu dėstoma eilutėse. Bet ne tai svarbu! Jei nori dėmėtis savąja praeitim, bus madoje ne tik sovietų inteligentijos sluoksniuose, bet taps visasąjunginiu, sustiprės tautinis identitetas. Visai vis tiek ar - kaip knygoje teigiama - 'naktį iš gruodžio 16 į 17 tautininkai ir klerikalai, niekeno netrukdomi, įvykdė fašistinį perversmą', ar Lietuvoje buvo tik 84 žmonės su daugiau kaip 50 darbininkų. Svarbu tai, kad tai yra MUSŲ praeitis, kaip anam sovietų dainiui sugriuvę kaimai ir pabiuurę keliai apie Smolenską.

HOUSE KEEPER — COMPANION
BALA AREA. WEEKENDS ONLY.
SLEEP-IN SAT. TIL SUN. P. M.
P. O. BOX 313, BALA-CYNUYD, Pa.
19004. (45-47)



PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Mūsų kūčių prasmė

Pirmosios Kūčios buvo atšvęstos aną Tyliąją Nak-
tį Betliejaus kūtelėje, kuri
anomis dienomis buvo ma-
ža, gyvuliams skirta ola, iš-
rausta Betliejaus kalvos pa-
kriaušėje. Čia Marija ir
Juozapas atšventė pirmą-
sias Kūčias toli nuo savo
namų, svetimoje pastogėje,
tarp gyvulių. Jos buvo kuk-
lios, kaip pakeleivio dalia,
ir paslaptingos, kaip artė-
jās išganymas.

Nuo tų Kūčių praėjo
daug tylių ir audringų nak-
tų bei amžių, bet neišnyko
iš tikinčio lietuvio širdies
Kūčios, kurių kitos tautos
nežino, išskyrus mūsų
krašto kaimynus slāvus.
Bet ir nuo šių kaimynų lie-
tuvis skiriasi Kūčių misti-
kos samprata ir papročiais.
Pirmiausia jis žino, kad Kū-
čios yra Kristaus gimimo
išvakarės ir reiškia pirmų-
jų Kūčių minėjimą. Ši va-
karą lietuviui stalas yra ne-
paprastas — jis lyg alto-
rius šeimos ir tautos. Prie
jo turi susirinkti visi šei-
mos nariai. Jeigu nėra ku-
rio jos nario, jam palieka-
ma kėdė, primenanti, kad
jis čia priklauso, laukia-
mas, kaip visada.

Susirinkusieji sėda prie
Kūčių stalo, kupini bran-
giausių dovanų: atlaidumo,
pagarbos, nuoširdumo ir ge-
riausių linkėjimų. Jie gerai
žino, kad ne komercinės,
bet dvasinės dovanos yra

vertingiausios, neužmirš-
tant ir geriausių linkėji-
mų, priklausančių tikrajam
džiaugsmui, su kuriuo daug
drąsiau laimė žengia, nors
ji ir labai kuklūtė būtų.

Tokį kilnų nusiteikimą
lietuvis sieja su krikščioniš-
kos ir lietuviškos darnos
šventiška prasme, apjun-
giančia Batliejaus kūtelę ir
Paskutinės Vakariinės sta-
lą. Sakysim, Kūčių šie-
nas po staltiese primena
Dievo Sūnaus gimimą Bet-
liejaus kūtelėje. P l o t-
k e l ė kalba apie tą Sūnų,
tapusį (Paskutinės Vaka-
rienės metu) gyvąja Duona.
D v y l i k a įvairių val-
gių — dvylika apaštalių pri-
menanti įvairovė (mūsų
kaimynai slāvai vartoja per
Kūčias tik vieną valgį, va-
dinamą "kucia", pagamintą
iš dvylikos rūšių grūdų).
Kalėdinė e g l u t ė savo
žerintomis spalvomis skel-
bia pasaulio šviesą, krikš-
čionišką džiaugsmą, žais-
mingumą ir net "tragišką
optimizmą" (Blaise Pas-
cal).

Žaisminga ir tragiška,
ryžtinga ir kartais blėstan-
ti, bet niekada neužgestan-
ti krikščioniškoji pergelės
viltis yra mūsų Kūčių gi-
liausia prasmė, kuri yra vi-
sur ten, kur lietuvis Prakar-
telės ir savo tautos dvasia
gyvena.

Dr. Tomas Žiūraitis, O. P.

Siunčiame nuoširdžiausius

ŠVENTŲ KALĖDŲ

ir

NAUJŲJŲ METŲ

sveikinimus

visiems draugams ir pažįstamiems

iš saulėtos Floridos.

Vanda ir Vaclovas

Mažeikai

Vietoje kortelių skiriame Dirvai 50 dol.

Ką aš tau dovanosiu?

Jurgis Janušaitis

Nuo Padėkos dienos Ame-
rikos televizijoje, radijo lai-
dose ir visoje spaudoje pa-
sirodo įvairiausi prekybi-
ninkų skelbimai, siūlantys
Kalėdų švenčių proga pirk-
ti savo artimiesiems dova-
nas. Sakyčiau, kad ir graži
tradicija. Vaikučiai džiaug-
siasi gavę nuo tėvelių ar
kitų giminių žaislų, suau-
gusieji pasikeičia dovano-
mis, dažniausia daiktinėmis.
Dovanos būna brangesnės ir
tik kartais simbolinės, o
kartais ir menkavertės. Bet
dovanos duodamos, prisi-
menant savo artimuosius
šių gražių, ypač išpažįs-
tančių Kūdikėlio Jėzaus gi-
mimo šventę, proga.

Nuo šio papročio nebeat-
siliekame ir mes, lietuviai.
Neprik. Lietuvos metais,
berods, tokio dovanomis pa-
sikeitimo įpročio nebuvo, o
jeigu ir buvo praktikuojama,
tai labai ribotai. Lie-
tuvoje buvo gražus įprotis
švenčių metu vieni kitų ap-
lankymu, pasveikinimu, pa-
sisvečiavimu, linkėjimais.

Bet, kaip sakoma, kas
kraštas, tai ir mada. Taigi
nesame laisvi ir mes, Ame-
rikoje gyvenantys lietuviai,
nuo šio krašto tradicijų.

Taigi štai stovime Ka-
lėdų švenčių išvakarėse.
Kiekvienas mastome, o ką
gi savo mylimiesiems ir ar-
timiesiems dovanosiu šių
gražių švenčių proga. Sa-
vaime, parašysime daug
sveikinimo kortelių, su nuo-
širdžiausiais linkėjimais gy-
venantiems pavergtoje tė-
vynėje, arba toliau gyve-
nantiems ir švenčių proga
nesutiksiantiems. Kortelių
pasirinkimas ženklinas dar
neišblėsusių ryšių tarpe pažįs-
tamų, ar ir artimųjų toliau
gyvenančių.

Be šių sveikinimų rūpi-
namės artimiesiems pado-
vanoti ir kokį gražų daikt-
telį, kuris primintų bendrą
ir dvasinį ryšį.

Taigi jau dabar matome
minias žmonių krautuvėse,
b e p e r k a n č i a s įvairiausias
daiktines dovanas. Skubame
ir mes, lietuviai, nuo to
sriauto neatsilikti. Taigi
superkame gana daug do-
vanų, jas išdaliname arti-
miesiems. Kartais nepatai-
kome į skonį ir po švenčių,
kaip pastebima, jos grįžta
atgal į krautuves.

Stabtelėję prie daiktinių
dovanų, dabar žvilgtelėki-
me, ar nebūtų galima rasti
prasmingesnių dovanų savo
artimiesiems, kurie, šiaip,
jau visko turi.

Taip. Turime gerų, ilgiau
išliekančių dvasinio pasiten-
kinimo teikiančių dovanų.
O jos yra: lietuviško laik-
raščio, žurnalo prenumera-
tos, lietuvių kūrėjų išleis-
tos knygos, lietuvių daili-
ninko meno kūriniai-pa-
veikslai, lietuvių vokalistų
ar meno vienetų-chorų, Lie-
tuvių Operos išleistos plokš-

telės. Bronio Kviklio Lietu-
vos Bažnyčios, Mūsų Lietu-
va, Lietuviškoji enciklope-
dija ir kit.

Sakykime, jeigu kiekvie-
na lietuvių šeima užsisaky-
tų tik po vieną laikraštį sa-
vo jaunimui, ar pažįsta-
mam, jeigu nupirktų dova-
noms tik po vieną knygą,
plokštelę, paveikslą — tuo-
jau pajustumė didelį dėme-
sį mūsų kultūrinėm verty-
bėm. O užsakyti laikraštį,
nupirkti knygą ar kitą do-
vana, atrodo, per daug ne-
apsunkintų jau gerai prasi-
gyvenusių šeimų.

Reikia pripažinti, kad
mes savų kūrėjų kūrybai
mažokai terodome dėmesio.
Štai rašytojas, dažnai savo
lėšomis išleidęs neblogą
knygą, skundžiasi negalįs
išplatinti net 500 egz. Dien-
raštis teturįs 7000-8000
skaitytojų-prenumeratorių.
Savaitraščiai 3000-4000
skaitytojų. Žurnalus prenu-
meruoja dar mažesnis skai-
čius žmonių.

Tai, žinoma, nedžiuginan-
tys reiškiniai. O vistiek ar
nederėtų savąsias kultūri-
nes vertybes daugiau bran-
ginti už daiktus, kurie grei-
tai sudėvimi ir išmetami,
nepalikdami jokių prisimi-
nimų apie tuos, kurie tas
dovanas dovanuoja.

Šia proga, kaip gražų pa-
vyzdį, noriu prisiminti poe-
tą Kazį Bradūną, rašyto-
jus Vytautą Alantą, Jurgį
Gliudą, Andrių Mironą,
kun. dr. J. Prunskį, Vladą
Ramojų-Būtėną, a. a. Aloy-
zą Baroną, bičiulius a. a.
Valerijoną Šimkų, Vinčą
Urboną ir kit., kurie šių ei-
lučių autoriui švenčių pro-
gomis ar sukaktis minint,
gimtadienius švenčiant yra
padovanoję savo kūrybos
ar kitų rašytojų knygas, su
nuoširdžiais linkėjimų įra-
šais. Knygas dažnai pa-
sklaidau, gėriuosi jų kūry-
ba ir dovanomis ir juos su
pagarba miniu ir švenčių
progomis.

Tad šių metų Kalėdų
šventės ir Naujieji metai
tebūnie gera proga savo ar-
timiesiems padovanoti gerą,
kultūrinę dovaną. Puiki do-
vana ir metinė Dirvos ar
kitų laikraščių prenumera-
ta.

O kuriuos apsunkins svei-
kinimo atviručių rašymas
ir siuntimas — tie tepri-
mena savo auka mūsų spau-
dą, radijo, Lituanistikos ka-
tedrą, vertingų leidinių lei-
dimą ar ir kitas institucijas.

Tad visiems geros valios
lietuviams ir linkime malonių
Kalėdų švenčių ir lai-
mingų Naujųjų Metų.

Įvertindami Dirvos laikraščio pa-
lankumą Susivienijimui, artėjant šven-
tėms, siunčiame kuklią dovanėlę —
\$50.00.

Linkime malonių
KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Povilas P. Dargis

SLA PREZIDENTAS

Genovaitė Meiliūnienė

SLA SEKRETORĖ

Barbara ir Teodoras Blinstrubai,

atostogaudami St. Petersburg Beach,

Floridoje, sveikina visus draugus ir gi-

mines su ŠV. KALEDOMIS ir siunčia

jiems visiems LAIMINGŲ NAUJŲ

METŲ linkėjimus.

Kortelių vietoje skiria Dirvai auką.

Apie Vilnių ir Vilniaus bažnyčias (3)

Tokia praeitis, o kas dabar

V. Civinskas

Po pirmojo pasaulinio karo Vilniaus vyskupija labai sumažėjo. Didelė teritorijos dalis Gudijoje atiteko rusams, penki vakariniai dekanatai buvo paskirti Lietuvai ir vėliau virto Kaišiadorių vyskupija. Vis dėlto ir taip apkarpyta vyskupija dar buvo nemaž dvigubai didesnė už bet kurią kitą Lietuvos vyskupiją ir turėjo 1,262,651 kataliką.

Karui besibaigiant, po ilgų pastangų buvo vyskupijai gautas vyskupas lietuvis - Jurgis Matulaitis Matulevičius. Nors jis jautėsi ir elgėsi kaip tikras ganytojas, vienodai jautrus visiems tikintiesiems, lenkai aprimo tikrai tada, kai jis pagaliau pats atsistatydino.

1925 m. Vilniaus vyskupija pakelta į arkivyskupiją. Prie jos prijungtos Lomžos ir Pinsko vyskupijos. 1926 m. Vilniaus arkivyskupu paskirtas R. Jalžbykovskis, tikras lenkintojas, dar prieš karą trumpu laiku sugebėjęs sulenkinti Seinų kunigų seminariją. Retas atsitikimas - jis buvo išmokęs lietuviškai. Skaitė, rašė, kalbėjo, sakė pamokslus, klausė išpažinčių. Deja, visa tai sekmingesniai lietuvių lenkinimui.

Jalžbykovskis tuoj pat išvalė kuriją nuo lietuvių, kunigų seminariją pripildė lenkais iš tolimųjų vietų ir iš Lenkijos, varžė ir šalino lietuvių kalbą lietuviškų parapijų bažnyčiose, lietuviškas parapijas sistemingai aprūpindavo lenkais kunigais, lietuvius kunigus siuntė į gudiškas parapijas, persekiojo lietuvius kunigus ir tikinčiuosius, tuo tikslu bendraudamas ir leidamas lenkams kunigams bendrauti su policija ir su lenkų saugumo organais.

Šią veiklą tęsė ir Vilnių sugrąžinus Lietuvai.

1939 m. pabaigoje Lietuvai grįžusi Vilniaus vyskupija bu-

vo dar kartą sumažėjusi, bet vis dėlto jai dar priklausė 96 parapijos, 118 bažnyčių, 413,070 katalikų. Didžioji vyskupijos ir arkivyskupijos dalis liko vokiečių ir rusų okupuotose teritorijose.

Arkiv. Jalžbykovskis liko Vilniuje. Kaunas, gerbdamas konkordatą su Roma, buvo priverstas su juo skaitytis, mokėjo po 3,000 litų algos kas mėnuo, rūpinosi jo kunigų algomis ir visomis kitomis išlaidomis, bet nepajėgė jį paveikti, kad Vilniuje ir Vilniuje lenkinimo darbas nors būtų kiek pristabdytas. Siuo atveju Vilniaus arkivyskupija buvo lyg valstybė valstybėje. Tik popiežiaus nuncijui Kaune išsikūšus, jis vis dėlto priėmė sufraganu vysk. Reinį, bet jį visiškai ignoravo, su juo nesiskaitė, netgi nepasirūpino patalpa jį apgyvendinti. Nors Vilniuje atsirado daug lietuvių valdininkų, mokytojų ir šiaip darbininkų, bet jis ir toliau nerado vietos lietuvių kalbai bažnyčiose. Ir šiuo atveju padėti kiek sušvelnino Kauno popiežiaus nuncijus, bet tiksliai tada, kai dėl lietuviškų giedojimų vienoje bažnyčioje lenkų sukeltose muštynėse nukentėjo ir nuncijaus sekretorius.

1942 m. vokiečiai ištrėmė Jalžbykovskį iš Vilniaus ir apgyvendino Marijampolėje, marijonų vienuolyne. Vilniuje paliko vysk. Reinys, kuris iš karto susidūrė su aštria šovinistine lenkų opozicija. Lenkai protestavo už viską, ką tik jis darė, netgi už tai, kad jis leido lietuviams ir gudams pamaldas gimtosiomis kalbomis, net ir karo sąlygomis skundais pasiekdami Vatikaną. Ir Vatikanas, kuris buvo kurčias lietuvių skundams dėl lenkų daromų skriaudų, vis dėlto rado reikala įspėti vysk. Reinį ... nedaryti to, kas galėtų nepatikti tikti daliai tikinčiųjų.

Marijampolėje marijonai Jalžbykovskį traktavo su visa derama pagarba. Jis ten turėjo geras patalpas sau ir sekretoriui, pilną išlaikymą, laisvę vienuolyne ir jo valdose (iš vienuolyno išeiti vokiečių buvo uždrausta), bet, nežiūrint to visko, 1944 m. vasarą grįžęs į Vilnių tuojau pasiskundė laikraštininkams, kad vienuolynas jam buvęs kalėjimu, o marijonai - to kalėjimo sargais. Vysk. Reinys vėl buvo ištumtas iš arkivyskupijos administracijos, kurią išvalyta nuo lietuvių kunigų.

Po pusmečio rusai jį areštavo ir uždarė į kalėjimą, o už kito pusmečio, pasinaudodamas repatriacija, išsikėlė į Lenkiją ir apsigyveno Balstogėje.

Apybraižoje pažymėta, kad dabar Vilniaus vyskupiją sudaro 81 parapija su 117 baž-

nyčių. Repatriacija palietė 171,158 žmones, 61,127 šeimas. Užsirašiusių buvo 379,498, bet didžioji dalis arba susilaikė, ar buvo sulaikyta ir liko Lietuvoje.

Vatikanas pripažino vakarines Lenkijos sienas, bet rytines paliko nepaliestas. Tokiu būdu Vilniaus vyskupija ar arkivyskupija ir dabar tebeprisklaido Lenkijos bažnyčiai nei provincijai.

Vysk. Reinys 1947.VI.12 buvo rusų suimtas ir įkalintas Vladimiro kalėjime. Mirė 1953.XI.8.

Aptaręs dabartinę Vilniaus vyskupijos arkivyskupijos padėtį ir jos valdytojus, šią knygos dalį autorius baigia gana išsamia vyskupijos dvasiškių martirologija.

Vilniaus bažnyčių aprašymams skirta pusė knygos. Aprašytos 34 bažnyčios ir koplyčios, Vilniaus Kalvarijos, buv. vyskupų rūmai ir buv. vyskupų rezidencija Verkiuose.

Daugiausia dėmesio skirta katedrai ir Aušros Vartams, šventovėms, reikšmingiausiomis miesto religiniame gyvenime ir plačiausiai žinomoms visame krašte. Cia supažindinama su jų praeitimi, statyba, perstatymais ir remontais, su katedroje besilisinčiais karalių ir Vilniaus didžiųjų žmonių palaikų kriptomis ir karstais, su joje sukauptais meno ir kultūros lobiais, su jas supančiais pasakojimais, padavimais, legendomis. Iš gausių iliustracijų matome, kaip šios šventovės atrodo dabar ir kaip jos atrodė prieš šimtmečius. Aušros Vartai tebėra atdari maldininkams, katedra paversta dailės muziejumi.

Iš kitų Vilniaus bažnyčių daugiausia vietos skirta Sv. Petro ir Povilo bažnyčiai, nuostabiui puošnumu ir meno darbais, Sv. Jono bažnyčiai, kaip vienai seniausią ir labiausiai susijusią su Vilniaus praeitimi, Sv. Onos bažnyčiai,

Draugams, bičiuliams ir pažįstamiems
geriausios nuotaikos
KALEDŲ ŠVENTESE
ir
SEKMINGŲ 1986 N. METŲ
linki

Aleksandras P. ir Eleonora
Griauzdės
Avon, Ma.
1985 m. gruodis

kaip gražiausiam gotikos šedevrui Vilniuje ir visame krašte, Sv. Mykolo bažnyčiai, kaip seniausiąjį Lietuvoje ir glaudžiausiai susijusią su Vilniaus lietuvių religiniu gyvenimu.

Tokia ta mūsų Vilniaus vyskupija ir toks jos vaidmuo mūsų krašto religiniame, kultūriniame ir valstybiniame gyvenime. Cia tik trumpa apybraižinė jos apžvalga. Knygoje ji pilnesnė, aiškesnė ir idomesnė.

Abu autoriai - ir Kviklys, ir Dainauskas - aprašinėdami Vilniaus vyskupijos praeitį, atsisako beveik tradicija virtusio mūsų atsargumo ir atlaidumo, vertinant lenkų dvasiškų veiklą. Tai jau didelė naujiena tokioje literatūroje, su tikslu su nuoširdžiu pasigėrėjimu.

Si knyga, kaip ir visi 'Lietuvos bažnyčių' tomai, paruošta ir redaguota bemaž vieno žmogaus, neatpalaiduoto nei nuo lešų organizavimo išleidimui. O koks tai didelis darbas - nesunku suprasti tik tiems, kurie su panašiais, tegul ir mažesnės apimties, darbais yra susipažinę.

Didesnių netikslumų knygoje nepastebėta. Gal tik per trumpai, tikriausiai tik užuominomis, paliesta reformacija Vilniuje, gal be reikalo šalia lenkų jėzuitų neparodyti tokių mūsų kultūros veikėjų kaip Daukša, Sirvydas, Jaknavičius ir protestantai - kaip Mažvydas, Kulvietis ir kt. Bet ir čia priekaištauti gal kiek per anksti, ypač nežinant, ar tai nepalikta antrajai Vilniaus

vyskupijai skiriamai knygai. Pagaliau - jei kokių netikslumų ir pasitaikytų - tuo per daug nereikėtų stebėtis. Toki ir panašūs veikalai niekad nebūna iš karto tobuli ir lengvai patikslinami tik sekančiose laidose.

Ar Br. Kviklio 'Lietuvos bažnyšios' sulauks daugiau laidų? Kažin, o gal kada nors.

WANTED EXPERIENCED
PLASTIC EXTRUSION OPERATORS
Prefer experienced in tubing and rod background. Salary commensurate with experience, excellent benefits. Steady work for qualified personnel. Rotating shifts.
Call 717-866-7571
or apply
T & S DENTAL & PLASTICS CO. INC.
52 W. King St.
Myerstown, Pa. 17067 (45-1)

ASPHALT CONSTRUCTION
Need exp. Finish Motor Grader Operators (\$11 per hour); Asphalt spreader operators, (\$8 per hour); asphalt roller operators (\$6 per hour); dump truck drivers (\$7 per hour). For work in metro ATLANTA, GA.
Call 404-969-9680 (45-49)

CARBIDE
CUTTING
TOOL
SPECIALIST

Previous experience preferred.

FERNDAL MI. AREA

STERLING
SUPPLY CO.

Ask for BILL CROSS

313-546-3395

Mon.- Fri., 8-5 (45-48)



Amber Gintaro
Galerija

505 East 185 Street • Euclid, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

PAVEIKSLŲ IRĖMAVIMAS

Didelis pasirinkimas medžio išdirbinių,
gintaro, įvairių MENO darbų.

GALERIJOS VALANDOS: Antradienį ir trečiadienį nuo 10:00 AM iki 5:00 PM., ketvirtadienį ir penktadienį nuo 3:00 PM iki 7:30 PM, šeštadienį nuo 10:00 AM iki 5:00 PM. Sekmadieniais ir pirmadieniais galerija uždaryta. Norintieji specialaus apžiūrėjimo — skambinkite tel. 531-3500.

SOVIETAİ
KĖSINASI...

(Atkelta iš 1 psl.)

raštu kreipdavosi į Prancūzijos užsienių reikalų ministeriją reikalaudami grąžinti Lietuvos aukso.

1950 m. latvių atstovas Prancūzijai Olgerd Grosvald prašė raštu keletą kartų Prancūzų užsienių reikalų ministeriją, kad jam iš Latvijos užšaldyto aukso, būtų išmokama alga, kaip Latvijos valstybės tarnautojui.

Šiuo metu vyksta darbos prancūzų su sovietais atlyginti prancūzų firmas, praradusias turtą Lietuvoje ir Latvijoje sovietų okupacijos metu, iš Prancūzijoje deponuoto Lietuvos ir Latvijos aukso.



KŪRYBA IR MOKSLAS



Muzikinių tekstų vertimai

Stasys Santvaras

Įvadinių pastraipų "beletristika" turbūt šiek tiek paaikškino, kad muzikinių tekstų vertėjui esminis ir didžiai svarbus dalykas yra muzikinės kalbos kūryba. Bet čia iš karto ir patenkame į juodą girią, kurioj pelkės ir liūnai tviska, kurioj ir paklysti galima, kurioj ir vieną žodį kartais labai nelengva rasti.

Štai, kaip daugelis senų kalbų, ir liet. kalba turi gausybę garsų "s" (pažiūrėkit į žodynus ar enciklopedijas — mūsų kalbos raidė "s" yra viena pačių turtingiausių). Bet toji raidė tai vėjo švilpimas pro namo kertę, muzikinę kalbą, jei taip galima sakyti, ji labai "sušvilpina", aptemdo žodžio grynumą. Muzikinių tekstų vertėjas turi tą "priešą" ne tik matyti, bet ir girdėti. Aišku, be raidės "s" vis tiek neišsiversi, tai ką vargšas žmogus turi daryti? "Jieškok — ir rasi, belsk — ir bus atidaryta!" Visų pirma jieškokai dailiai ir grynai skambančių žodžių, dėlioji tokius aukso gabalus vieną prie kito, žaidi linksniavimo teikiomom galimybėm. Čia tegu prakalba, kaip pavyzdys, liet. kalbos daugiskaitos naudininkas: gramatika moko rašyti ir sakyti "rankoms, dantims, darbams", bet gyvojo kalboj, ypač kai kuriose liet. kalbos tarmėse, jau yra aiškūs polinkiai tuos žodžius tarti: "rankom, dantim, darbam". Kas galėtų sakyti, kad tie žodžiai, be tų "s", nėra muzika? Lietuvių kalba iš tikro yra turtinga ir savo formom, ir žodynu, tai, jeigu tik pajieškokai, gali

dailiai ir muzikaliai skambančių sakinių atrasti.

Minimų aukso ir sidabro gabalų bejieškant, vertėjas turi išgyventi keistų ir net juokingų atsitikimų. Andai, dar Kaune, verčiau į lietuvių kalbą prancūzų komp. Massenet operą "Manon" (esu tikras, dar yra gyvų žmonių, kurie prisimena op. solistę Ant. Dambrauskaitę, tikrai dailiai čia minimą ariją dainavusią, gal prisimena ir pirmą tos arijos žodį, tik nežino, kaip sunkiai jis buvo jieškomas).

Manon, jauna mergina, atvykusi į Paryžių, pradeda žavėtis pagundom, bet neužmiršta ir to, ko ji yra atvykusi. Išigilinęs į teatro originalą, perdaug į šalis nesidairydamas, pirmąjį arijos posmą taip išverčiau: Užteks, Manon, užteks svajoti, Svajonės dingsta ir sapnai, Laimės tu negali jieškoti — Vienuolynan tu atvykai...

Baigęs ariją versti, per panašaus pobūdžio tekstus stumiausi tolyn, bet, turėdamas įprotį patikrinti vakar dienos darbą, tuoj pastebėjau tą antimuzikalių žodį "užteks". Ar manot, kad tai buvo juokai? Veikiausiai tai buvo tamsuma, užgriuvusi smegenis. Gera prisimenu — dvi savaites kasdien grįždavau prie tos arijos, o pakaitalo žodžiui "užteks" vis nepajėgdavau rasti. Pagaliau vieną gražią dieną, eidamas Laisvės alėja, pats sau ėmiau dainuoti (tiek daug sykių prie tos arijos grįžęs, buvau išmokęs jos melodiją):

Gana, Manon, gana svajoti...

Gal nereikia ir sakyti,

verčiant muzikinius tekstus, tokių atsitikimų, kurie ir vargina, ir erzina, ir net kankina būna ne vienas, o dešimtys. Regis, žodis čia pat, beveik ji matai ir girdi, o jo pasiekti negali! Sunku net pasakyti, kokių vardu tokį blūdą pavadinti.

Tačiau muzikinės kalbos kūryba ar daryba, darni ir skambi sakinio struktūra, pasislėpusių žodžių jieškojimai — tai gal tik dvasinio susikaupimo ar įkvėpimo dalykai. Ir tai yra tik naštos dalis, kurią muzikinių tekstų vertėjas kraunasi ant savo pečių. Yra dar formalioji to darbo pusė, kuri vertėją suvaržo ir įpareigoja. Štai, operų vertėjai, pasirašydami sutartis su Lietuvos Valstybės teatro direkcija, turėdavo ir tokį paragrafą: "Vertimas turi atitikti originalą turiniu ir forma". Ką tai reiškia? Kaip gerai žinom, absoliuti dauguma operinių dramų (tiksliau būtų — lyrinių dramų) yra parašytos eilėm, kai kurios tų dramų eilės yra puikios, kai kurių — silpnokos, bet kiekvienu atveju tai yra poezija.

Čia stojame akis akinu su beveik amžinu klausimu: ar poezija yra išverčiama? Tą klausimą nagrinėjo ir tebenagrinėja daugelis literatūros kritikų ir mokslininkų, tad yra įvairių nuomonių, kartais net prieštarų. Vyraujanti nuomonė, kiek aš pajėgiau susigaudyti, yra tokia: poezijos neįmanoma išversti, ją galima tik atkurti. Aišku, teatro sutartys tebuvo tik formalumai, tačiau jie sąžinę rašytojo, kuris imdavosi operinę dramą versti, ir įpareigodavo, ir kai kuriuo požiūriu suvaržydavo. Bet ne tik čia slypi muzikinių tekstų vertimo visi juodo darbo rūpesčiai bei vargai.

Kad būtų truputį aiškiau, kad pro girios tankmę pamatyti palaukės šviesą, čia parašysiu nors keletą sakinių apie poetinių tekstų vertimus, aplamai — apie poezijos vertimus. Regis, taisyklė, kad vertimas turi atitikti originalą savo turiniu ir forma, yra savaime suprantama, kad ją laužyti ir jos nepaisyti negalima. Bet ar praktikoje taip yra? Poezijos formose ir tekstuose glūdi daug sunkumų, nemaži kiekiai metaforų ir potekskių, daug subtilių dalykų, tai poezijos vertėjai, besistengdami kūrinių atkurti, su la u ž o verčiamo eilėraščio ar poe-

GIESMIŲ, DAINŲ IR ARIJŲ VERTIMAI

STASYS SANTVARAS

GERARDO MONOLOGAS

IŠ OP. "ANDREA CHENIER"

LUIGI ILLICA
UMBERTO GIORDANO

Jis pardavė tėvynę?
Pasenę monai,
Padedą laimingai pamiršti tautai pareigą.
Gimė Konstantinopoly?
Ne savas!
San Cyre mokės?
Kareivis! Išdavikas!
Vienmintis niekšo Dumouriez!
Ir poetas? —
Pikti nuodai ardyt širdim ir tvarkai!

Andai teko man džiaugsmo —
Patirt neapkantą ir kerštą,
Būt nekaltu ir tvirtu!
Gigantu, rodės man!
Bet aš tik tarnas!..
Aš keičiu šeiminką!
Aš pareigos vergas ir niekingų troškimų!
Blogiau dar...
Žudau ir nevirpu,
O po žudynių aš raudu!..

Ak, aš Prisikėlimo vaikas,
Didžiom kančiom tauta mane prikėlė —
Ir tan garsan jungiu savo balsą...
Argi nūdien jau dingo ta likimo vilionė?
Ar skyrė tą gyvenimo garbę žemės kelionė?..

Žadink sąžinę sieloj žmonių negarbingų,
Nubraukti ašaras visų prislėgtų ir nelaimingų!..
Rojų pasaulį kurt visiems!..
Žmonėm akis tieson atverti
Ir, tartum brolių,
Ir, tartum tikrą brolių,
Visą žmonią mylėt! —
Ir, tartum tikrą brolių,
Visą žmonią mylėt!..

Bostonas, 1965 m.

ČIGONŲ DAINA

HUGO CONRAT/WITZL
J. BRAHMS

Vėjai šakomis į langus ima plakt,
O brangi, mes turim tarti labanakt!

Žengia jau naktis grėsminga ir juoda,
O brangi, tu Dievo duota man goda!

O, kaip gera būti su tavim kartu,
Trokštu, kad globoj Dangaus žydėtum tu,
Žydėtum tu!..

Ar begriš dar mudviem tų sapnų diena? —
Mudu jungia Dievo meilė amžina,
Ak, amžina!

Bostonas, 1984 m.

RAŠINIŲ KONKURSAS JAUNIMUI

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia rašinių konkursą jaunimui. Temos — 1. KAIP VERTINTI TAUTYBĘ IŠEIVIJOJE, ir 2. TAUTINIAI HEROJAI IR JŲ ĮTAKĄ LIETUVYBĖJE.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą, iki 35 metų amžiaus, dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių (5) mašinėlė spausdintų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai, bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti anksčiau minėtom tautinėm temom.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos dvi premijos už geriausius rašinius —

I premija — \$500.00,

II premija — \$250.00.

Premijų paskirstymui, jury komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Konkurso rašiniai turi būti prisiųsti iki 1986 m. vasario mėn. 15 d. (pašto atspaudas) sekančiu adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Vida Jonušienė, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, Ill. 60464.

mos ritmą ir metrą. Taip sekti natas, privalo sekti neturėtų būti, bet su poezijos vertimais taip ne vienu muzikinį frazavimą (iš vienos muzikinės frazės į kitą negalima žodžio kelti), turi atveju atsitinka. laikytis ne tik eiliavimo, Aiman, muzikinių tekstų bet ir muzikinio ritmo, turi vertėjai tos prabangos tobulai neturi! Jie privalo (Nukelta į 6 psl.)

Muzikinių tekstų vertimai...

(Atkelta iš 5 psl.) matyti melodijos tesitūrą, aukštų natų "neapdovano-ti" kokių nors sunkiai skambančiu garsu, pvz., "u", ar pan. Yra dar ir tokių sunkumų: originalo eilutė turi dvyliką skiemenų, parašytą jambu (v-v-v...), kompozitorius tą eilutę suskaldė į dvi ar tris muzikines frazes, kartais jas net pauzės atskirdamas. Taigi, jei tą eilutę išversi nežiūrėdamas į natas, toji eilutė bus nepadainuojama!..

Kiek jau esu išvertęs operinių dramų, netikėtai klausimo užkluptas, pats jau nerandu atsakymo. Bet tai dar ne viskas. Dideliam būriui solistų ir chorų esu išvertęs stabų kiekį dainų, romansų, arijų, net dvi oratorijas (vertimus įrašydavau į natas, jų sau nepasilikdamas, bet dabar tokių darbų jau turiu apie 80 — visą vertimų rinkinį, nes paašikėjo, kad tą patį dalyką tenka versti du ar tris kartus — dainininkai nemėgsta turimų vertimų su

kolegom dalintis). Prie tų darbų, turbūt sau pačiam, parašiau tokią pastabą: "Muzikinių tekstų vertimuose kai kur lūžta eilėdaros ritmai, ilgėja ar trumpėja eilučių metras; tai nevertėjo kaltė, tai kompozitoriai, kurdami muzikinę frazę, poeto ritmus ir metrus sulaužo; tokia muzikos frazavime išlaikyti eilėrašio originalo ritmai ir metrai būtų nepadainuojami." Vadinasi, muzikinių tekstų vertėjas turi ne tik griežtai laikytis originalo ritmų ir metrų, bet kartais juos ir "apgadinti".

Atskira problema — originalo ir vertimo skambesio darna. Žmogus kartais norėtų susidraskyti, kad tik lietuviški tekstai skambėtų neblogiau už originalą. Kartais pastangos duoda gerų vaisių, kartais turi pasiduoti nesėkmei. Daugiausia man teko versti iš italų kalbos. Kiekvienu atveju tai vis buvo egzaminai! Sėkmingų vertimų gal susidarytų ir nemenkas pluoš-

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENOS

Sekančios Australijos Lietuvių Dienos įvyks 1986-ųjų metų pabaigoje Sydnėjyje. Šioms dienoms Sydnėjaus lietuviai jau dabar pradėjo ruoštis. Yra sudarytas šventės rengimo komitetas, visos šiai šventei salės jau užsakytos ir daugiausia šios dienos ir visi parengimai suksis apie Sydnėjaus Liet. Namus, kurie yra Bankstowno priemiestyje. Šio miesto savivaldybė, supras-

tas, bet kur dabar juos visus surankiosi? Kaip pasisekusį bandymą laikyčia žinomos Nemorino arijos vertimą (G. Donizetti op. "Meilės eliksyras"): čia mėginau net originalo balsius vietoje palikti, pvz., "Una furtiva lagrima" — "Liūdną ir gaudžią ašarą"...

Deja, ne visada taip sekasi! Gal pakaks poros itališkų sakinių, kurie parodys, su kokiom muzikinės kalbos mįslėm vertėjui tenka susidurti. Štai G. Verdi op. "Otello", kurios dramą, remdamasis Shakespeare'o tragedija parašė A. Boito. Toj operoj klastingasis Jago savo išpažintį taip pradeda: "Credo in un Dio crudel" (Kredo in un Dio kru-del — tikiu Dievą rūsų, negailestingą). Čia nesunku matyti, kad it. "credo" ir mūsų "tikiu" turi ne tą patį žodžio kirtį, neturi ir to paties skambėjimo. Arba štai Donizetto operoj "Lucia di Lammermoor" Edgardas kelis kartus kartoja tokią frazę: "O bell' alma innamorata" — "o graži siela įsimylėjusi". Žodžių melodija — nemirtinga. Žmogus, su tokia kalbos muzika susidūręs, suspaudi galvą, dairaisi šen, dairaisi ten, o tų paprastų žodžių nepajėgi savo kalba išdainuoti. Žinoma, vienokį ar kitokį atitikmenį randi, bet ar esi patenkintas? Dažniausia tokiu atveju jokio dvasinio pasitenkinimo nėra, o kad džiaugsmo nėra, tai ne vieną sykį net netrumpą laiko tarpą kartėlį nešiojiesi širdy: na, kaip gi ten buvo, kad to paprasto dalyko nepajėgiau gerėliau įveikti?.. (Bus daugiau)

dama šių dienų reikšmę čia gyvenantiems lietuviams, paskyrė 500 dol. paramos auką.

Būsimose dienose yra ypatingas dėmesys kreipiamas į mokyklinio amžiaus vaikus ir visos savaitgalinės lietuviškosios mokyklos yra pakviestos specialiam pasirodymui, kuriam vadovaus Sydnėjaus lietuviškos mokyklos vedėja J. Lašaitienė.

Šiais metais, taip pat Sydnėjyje, vyks metinė Australijos lietuvių sporto šventė. Tikimasi į ją suvažiuos apie 400 sportininkų. Šiuo metu Sydnėjyje yra pristatyta daug puikių sporto salių, tačiau sporto šventė vyks netolimame nuo Lietuvių Namų krepšinio stadione ir visi kiti parengimai vyks mūsų Lietuvių Klube, taip kad Kalėdų švenčių metu Lietuvių Klubas bus užkariautas Australijos lietuviškojo jaunimo ir sportininkų.

PRISIMENANT JURGĮ KALAKONĮ

Vienas iš populiariausių ir daugiausiai mėgstamų Australijos savaitraščio "Mūsų Pastogės" redaktorių, buvo Jurgis Kalakauskas-Kalakonis. Šiais metais jis būtų šventės savo garbingo amžiaus 75-tį. Gaila, ankstyva mirtis 1958 metais jį išplėšė iš Australijos lietuvių tarpo. Šiandien, darant sudėtingas širdies vožtuvų ir kitokias širdies operacijas, mirtis jo nebūtų paėmusi, tačiau tais laikais tas dar buvo nežinoma.

Prisimenant šį iškilią mūsų lietuvių ir žurnalistų, gaila yra, kad jis negalėjo matyti ir džiaugtis tais gražiais Australijos lietuvių kultūriniais ir meniniais atsiekimais, kurių pradininkas ir jis buvo, jau anais laikais sielodamasis ir pergryvendamas įvairius pasitaikančius nesusipratimus, kas ir jo širdį per anksto nuvargino.

JAUNIMAS DIRBA

Nors dar Pas. Liet. Jau-

nimo kongresas bus tik už poros metų, tačiau Australijos jaunimas ir Jaunimo Sąjunga savo paruošos darbus pradėjo ir dirba tikrai "išsijuose". Sydnėjaus Jaunimo Sąjungos skyriaus pirmininkė Rita Barkutė neseniai grįžo iš savo kelionės po Ameriką, kur buvo susitikusi su paskirais jaunimo organizacijų atstovais, aptarė kongreso reikalus, o Kalifornijoje turėjo galimybę susitikti net su Amerikos prezidentu Reaganu.

Sydnėjyje Moterų Socialinė Draugija lapkričio 9 dieną savo gražioje Lietuvių Sodyboje buvo surengusi sėkmadieninę popietę, kur moterys buvo parengę lietuviškų valgių vaišes, kai jaunimo atstovai joms padėjo patarnaudami ir vaišindami gausingai susirinkusius svečius. Kultūrinę programą atliko Sydnėjaus jaunieji "Sūkurio" tautinių šokių šokėjai, vadovaujami Marinos Cox. Gražus pavasariškas oras, puiki Sodybos aplinka ir skanūs lietuviški valgiai su gera loterija, pralinksmino visus svečius, kai visas šios popietės pelnas, virš 600 dol. buvo paskirtas Sydnėjaus Jaunimo Sąjungai. Kaip išsireiškė savo padėkos žodyje Jaunimo Sąjungos pirmininkė R. Barkutė, kad tai buvo labai gražus ir nuširdus jaunimo suartėjimas su mūsų vyresniaisiais, kurių turėtų būti daugiau.

Sydnėjaus didžiulį priemiestyje Fairfield'e vyko šio miesto didžiulis festivalis, kuriame dalyvavo ir daug paskirų etninių grupių su savo kultūriniais pasirodymais. Lietuvius atstovavo tautinių šokių grupė "Sūkurys" vadovaujama M. Cox ir mokytojo J. Bi-reot. Lietuviai, sušokdami tris šokius, susilaukė labai didelio pasisekimo ir komplimentų dėl pačių šokių ir jų spalvingų drabužių. Šio festivalio vienas iš koordinatorių buvo tame priemiestyje gyvenantis mūsų veikėjas Ant. Kramilius.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

REMKIME TAUTOS FONDĄ

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073

Woodhaven, N. Y. 11421

Puikiausius kailius rasite



Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. kraituvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489

DRIVERS.



SHAFFER TRUCKING Regional Division

We are looking for more good drivers to increase the size of our Eastern Regional Division. Some loading & unloading. Home on weekends. We have just improved our drivers pay scale and we also have an excellent incentive program. If you are at least 23 years of age, and have 100,000 miles of accident free driving experience, and if you are interested in growing with us, contact Mr. Gary Whistler, 717-766-4708.

ASMENIŠKOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siunčiami į Lietuvą siųsti, padėti stabilizavosi ir dabar galima pasiųsti daug vertingų ir naudingų dovanų savo artimiesiems Lietuvoje.

Pasiunčiame jūsų pačių dovanas arba priimame užsakymus geros rūšies prekėms už kompetingą kainą.

SUDAROME TESTAMENTUS, administruojame nuosavybes, išrūpiname Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, PERSIUNČIAME PALIKIMUS Į LIETUVĄ PRAKTIŠKIAUSIU, NAUDINGIAUSIU IR TINKAMIAUSIU PAVELDĖTOJUI BŪDU.

Dėl visų smulkių informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. Juras,

11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England

Telef. 01 460 2592

Vytauto Didžiojo palikimas mums

Dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė

Vienas iš svarbiausių sąlygų, kurie mus, išeivius, riša su Tėvyne, yra jos praeities pažinimas. Deja, šiais laikais istorija labai mažai domimasi, ypač mūsų jaunajai kartai Lietuvos praeitis beveik visai nežinoma. O toji praeitis — kone tūkstančio metų kova už savo žemę ir laisvę, buvo labai įdomi, dramatiška ir turtinga. Todėl yra būtina laikas nuo laiko priminti visuomenei bent svarbiausius jos momentus, didžiųjų įvykių ir valdovų reikšmę.

Retai pasaulio istorijoje taip daug gabių žmonių valstybės priešakyje gyveno netrukus vienas po kito, kaip Lietuvoje. 13-jame šimtmečiuose išskyla didinga karaliaus Mindaugo figūra. Po jo seka kunigaikščiai, garbingos dinastijos įkūrėjas Gediminas ir jo sūnūs — karys bei diplomatas Algirdas, "riteris be baimės ir dėmės" Kęstutis, vėl Jogaila Algirdaitis ir Vytautas Kęstutaitis. Visus juos savo genialumu pralenkia Vytautas.

Vytautas Didysis (gimęs apie 1350 metus, miręs 1430 metais) žavėjo amžininkus savo dinamiška asmenybe ir tas žavėsysis tęsėsi iki mūsų dienų. Lietuvos bajorai buvo apšaukę jį ir jo žmoną kunigaikštienę Oną Lietuvos karaliumi ir karaliene. Mirusį humanistai lygino su Aleksandru Didžiuoju, su Julijum Cezariu. "Didelėje garbėje ir šlovėje gyveno garsusis Vytautas ir jo tėvynė... Su ramiais gyventojais elgėsi švelniai, visiems prieinamas ir paslaugus, o kurstytojams turėjo labai kietą ranką", — rašė 15 šimtmečio rašytojas Enea Silvio

Piccolomini (vėliau popiežius Pijus II). Atmintini paties Kęstutaičio žodžiai: "Gerumu ir žvėrį pikčiausią prijausins". Buvo neaukšto ūgio, smulkiais veido bruožais, skysta barzda. Jo tikro atvaizdo neturime.*

Vytautą galime laikyti tikruoju Lietuvos valstybės kūrėju, nes iki jo Didžioji Kunigaikštija buvo susidėjusi iš laisvais saitais sujungtų teritorijų — Gediminaičių valdytų sričių, Žemaičių kunigaikštijos ir kitų žemių. Tikrai Vytautas visas jas sulydino į vieną valstybinį organizmą.

Kuomet Jogaila tapo Lenkijos karaliumi, pagal 1385 metų susitarimą su lenkais Krėvoje, Lietuva turėjo pasidaryti eiline Lenkijos provincija, tik Vytautas toms lenkų užmačioms griežčiausiai pasipriešino. Jis atkakliai ardė kelių unitarizmo nuostatus, kuriuos lenkai vis bandė primesti ir išlaikė Lietuvos savarankumą.

Santykiuose su Rytais Vytautas sekė Algirdo politiką, "kad visa Rusija turi priklausyti Lietuvai" (omnis Russia ad lituanos pertinere debet). Jau daug rusų žemių buvo prisijungę prie Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos: Polockas, Smolenskas; prie jos linko Tverė, Riazanė, Maskva ir kt. Vytauto autoritetas pasirusus buvo labai aukštas. Jis išleido už Maskvos kunigaikščio vienintelę savo dukterį Sofiją ir kuomet jos vyras, Vosylis, mirė, Sofija viena energingai valdė Kremlių, o bajorai nužėmintai prašė Vytautą globoti jų kunigaikštienę našlę, o jos vaikus ir visą jų valstybę.

Pagarba Vytautui priklauso ne tiek už tai, kad jis išplėtė Lietuvos sienas nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, kiek už tai, kad jo valdomų žemių gyventojai jį vertino už jo tolerantiškumą, už tai, kad jis visur palikdavo senąją santvarką, kalbą, tikybą ir papročius.

Siekiant apsaugoti savo teritoriją, Didžiajam kunigaikščiui teko kariauti su kaimynais vokiečiais, totoriais ir kitais. Kartais jis mokėdavo savo pralaimėjimus panaudoti savo naudai, pavyzdžiui, Vorsklos upės katastrofą. Laimėtojai totoriai patys nusilpo ir nebebuvo Lietuvai pavojingi.

Didžiausias Vytauto triumfas — tai 1410 metų laimėjimas ties Žalgiriu — Grunvaldu — Tanenbergu, kada jo sutelktoji ir vadovautoji kariuomenė sutriuškino vokiečių kryžiuočių ordiną. Juk po to gauto smūgio germanas nesiveržė į Lietuvos žemes per ištisus 500 metų, įsakmiai iki I-o pasaulinio karo, iki 1915 metų.

Vytautas buvo didelis novatorius, panaudodavo kiekvieną progą susipažinti su ano laiku technika, išradimais. Plėtė prekybą su Rytais ir vakarais — Vilnius tapo dideliu centru, kur kryžiuosiai keliai iš visų keturių pasaulio pusių. Trakų pilį jis pastatydino moderniausiu to meto būdu, Flandrijos pilį pavyzdžiu.

Vytautui valdant Lietuvą įsijungė į Vakarų Europos krikščioniškąjį pasaulį. Jis priėmė čekų kvietimą būti jų šalies karaliumi ir iki šiol čekai jį laiko vienu iš savo praeities valdovų.

Vytauto didelį autoritetą pas amžininkus parodo tarptautinis kongresas, vykęs 1429 m. Lietuvos teritorijoje, Lucko pilyje. Tame suvažiavime, Vytauto kviestame, dalyvavo Vokietijos imperatorius Sigismundas Liuksemburgietis, Lenkijos karalius Jogaila, Danijos karalius Erikas, popiežiaus legatas, Bizantijos imperatoriaus bei patriarcho atstovai, kryžiuočių ordino magistras, daug kunigaikščių, lietuvių, rusų, totorių ir kitų svečių. Svarstomi buvo kai kurie Europos valdovų ir kitų konfliktai ir buvo iškeltas sumanymas Vytautui vainikuoti Lietuvos karaliaus vainiku. Kaip žinoma, lenkai tam triukšmingai pasipriešino ir kiek vėliau sutrukdė jau Vytauto suplanuotą vainikavimo iškilmes Vilniuje. Bijodami, kad Lietuva nuo Lenkijos neatitrūktų, jie ėmė siūlyti Vytautui Lenkijos vainiką, bet



Senas Vytauto portretas (17 amž.) Vilniaus katedroje.

Vytautas išdidžiai nuo jo atsisakė. Jis nepardavė Lietuvos už Lenkijos karūną, jo paties žodžiais: "Nenoriu būti gervė, kuri suka sau lizdus dviejuose medžiuose".

Iki galo įvykdyti toli siekiančius planus Vytautui sutrukdė mirtis.

Ilgas, beveik pusės šimto metų, Vytauto viešpatavimas buvo jo nenuilstama kova už Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Kartojam profesoriaus Lappo žodžius:

"Iš 15-tojo amžiaus Vytauto idėjos pateko į 16-ąjį. Lietuvos Didžiosios kunigaikštijos valstybinio savarankumo idėja buvo patvirtinta 1529 ir 1566 metų įstatymuose (Lietuvos Statutuose, V. S.), raudona gija ji driekiasi per visus Lietuvos ir Lenkijos pasitarimus dėl unijų... Vytauto dvasia įkvėpė karžygiškus Lietuvos valstybės teisių gynėjus ir jos atstovus 1569 metų Liublino seime, jį kalbėjo ir Jono Chodkevičiaus lūpomis..."** Desperatiškas Lietuvos teisių gynimas parodė, kad Vytauto Didžiojo idėja gyva. Ji nenumirė ir vėliau, Jonušo Radvilos, Kazimiero Sapiegos, kitų Lietuvos didikų veikloje, ji švietė per Tado Kosciuškos ir Jokūbo Jasinskio sukilimą, per 1831, 1905 metų kankinių sukilimų pastangas, 1905 metų sąjūdį ir 1918 metų patriotų darbams, kuriuos apvainikavo Vasario 16 Dienos Aktas.

Vytauto idėjos turi palaikyti ir mus šių laikų tragiškoje būklėje.

*) Vytauto atvaizdų iš jo paties laikų nėra. Mums žinomi jo portretai yra daryti vėlesniais laikais, ką parodo ne jo epochos apranga bei interjero fonas, kartais ir neteisingi insignijai. Štai dail. J. Mackevičiaus paveiksle matome ant Vytauto galvos Lenkijos karališkąjį vainiką, identišką su Jogailos ir Jadvygos sarkofaguose įamžintomis karūnomis. Gal geriausi yra sintetinis A. Varno portretas, vaizduojantis kunigaikštį su autentiška mitra ir stilingas M. Dobužinskio atvaizdas. Gaila, kad kaip tik labiausiai mūsųose paplitęs yra kaip tik Mackevičiaus paveikslas.

**) I. Lappo, Istorinė Vytauto reikšmė, Lietuvių tautos praeitis, T. 4, knyga 3/4, Lietuvių istorijos draugija, 1980, 1980, Chicago, 9-82 p.

MAINTENANCE SUPERVISOR

Experienced in repair of steel cutting machinery, such as cut-to length lines, with some experience in crane repair to supervise 4 maintenance men, also, good communication skills. Willingly to relocate to New York City metropolitan area. Full company benefits. Salary commensurate with experience and ability. If interested send resume to Personnel:

THYPIN STEEL CO.

49-49 30th St.

Long Island City, N. Y. 11101

Call 718-937-2646

EOE M/F

(45-1)



Vytautas.

J. Mackevičiaus pav.

BOSTON**RUOŠIASI VASARIO 16
MINĖJIMUI**

ALT Bostono skyriaus metinis susirinkimas įvyko gruodžio 2 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose. Dalyvavo ALT S-gos, Sandaros, Katalikų Federacijos, Lietuvių Bendruomenės, Ramovėnų, SLA ir Lietuvos Vyčių atstovai.

Susirinkimas išrinko naują valdybą, į kurią įeina inž. Aleksandras Chaplikas — pirmininkas, Bronius Palulis — vicepirm., Aleksandras Griaudzė — išdininkas, ir Felicija Grendalytė — protokolų sekretorė.

Nutarta suruošti pagrindinį Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą 1986 m. vasario 16 d. (sekmadienį), 12 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos auditorijoje. Prieš tai, 10 val. 15 min. ryto bus iškilmingos mišios Lietuvos Nepriklausomybės intencijai šv. Petro lietuvių katalikų bažnyčioje.

Penktadienį, 1986 m. vasario 14 d. įvyks dvejų iškilmių mišios: 11 val. ryto State House (gubernatūros) priekyje bus iškelta Lietuvos trispalvė. 12 val. įvyks panaši ceremonija Bostono rotušės aikštėje. Bostono apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti visose Lietuvos Nepriklausomybės 68 m. sukakties iškilmėse.

**SUSITUOKĖ SOL. LILIJĄ
ŠUKYTĖ IR DR. VYTENIS
VASILIŪNAS**

Lapkričio 25 d. Vokietijoje, susituokė sol. Lilija Šukytė ir dr. Vytenis Vasyliūnas.

Vedybų šv. Mišias atnšavo kun. V. Šarka šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Lindau Kalberk, Vokietijoje, kur dr. Vytenis Vasyliūnas dirba mokslinį darbą.

Vestuvėse dalyvavo dr. Vytenio motina Elena Vasyliūnienė iš JAV, sesuo Rasa iš Heidelbergo ir kiti asmeniškai draugai.

Sol. Lilija Šukytė daugumai pažįstama iš koncertų lietuvių kolonijose. Dvejus metus ji dainavo Metropolitan operoje New Yorke, o nuo 1969 m. yra nuolatinė Muencheno op. solistė. Nuo 1984 m. ji dėsto Grazo universitete, Austrijoje, nutraukdama darbą Muencheno operoje.

Dr. Vytenis Vasyliūnas yra fizikas. Baigė Harvardo universitetą, o MIT gavo daktaro laipsnį ir kelis metus ten dirbo kaip asist. profesorius. Vėliau persikėlė į vak. Vokietiją ir dirba Max Planck fizikos institute mokslinį darbą. Lietuvių visuomenei jis gal daugiau yra žinomas ne kaip fizikos mokslininkas, o kaip muzikas.

Iš Dirvos sukaktuvinio leidinio (7)**Pirmieji septyni Dirvos dešimtmečiai****Sukakties minėjimo komitetas
ir jo užmojis**

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos seime ir Vilties Draugijos visuotiniame narių susirinkime Clevelande reikalas buvo aptartas ir abiemis tų organizacijų vadovėms pavesta tam tikslui sudaryti specialų komitetą. Tos abi organizacijos vienu savo uždaviniu yra pasirinkusios Dirvą stiprinti ir kiek galint ilgesniam laikui ją išlaikyti. Jos stengėsi ir sukaktį tinkamai paminėti.

Neilgai trukus, praėjusių metų rugpjūčio pradžioje bendrame ALTS ir Vilties valdybų posėdyje buvo susipažinta su Dirvos būkle ir bendrais bruožais suplanuotas sukakties minėjimas, numatant artimoje ateityje sudaryti specialų sukakties minėjimo komitetą. Pagrindinis minėjimas numatytas Chicagoje, komiteto veikimo vietovėje, tačiau pasiryžta kreiptis į smulkesnes lietuvių gyvenamas kolonijas, kuriose lankosi Dirvos laikraštis, kad jose toji sukaktis nepastebėta.

Pagaliau metų pabaigoje tasai Dirvos 70-ties metų sukakčiai paminėti komitetas buvo sudarytas tokios sudėties: Dr. Leonas Kriaučeliūnas — pirmininkas, Jonas Jūkūnas — vicepirmininkas, Verutė Lenkevičienė — sekretorė, Onutė Daškevičienė — išdininkė. Komiteto nariais, kurių daugumas įsipareigojo specialioms uždavinims, įėjo: Petras Bučas, Dr. Danielius Degėsys, Saloméja Endrijonienė, Jurgis Janušaitis, Antanas Juodvalkis, Jolanda Kerelienė, Aleksas Laikūnas, Matilda Marcinkienė, Karolis Milkovaitis, Rasa Pliplytė, Kazimieras Pocius ir Mečys Valiukėnas.

Komitetas užsimojo sustiprinti Dirvą materialiai, siekdamas jos leidėjui Vilties Draugijai suteikti 70,000 dolerių kapitalą, atseit po tūkstantį dol. už kiekvienus Dirvos amžiaus metus. Pinigams suteikti skelbiama speciali sukaktuvinė rinkliava arba Dirvai paremti arba jos leidėjo Vilties Draugijos kapitalui padidinti. Išsiuntinėdamas kelis tūkstančius laiškų, paskelbęs Dirvoje keletą atsisaukimų ir juos komentuojančių straipsnių, sukakties rengimo komitetas įtikino rėmėjus, kodėl jo užmojis remtinas.

Dirva, kaip ir visi kiti išeivijos tautybių laikraščiai, iš pajamų už prenumeratą ir skelbimus neišsilaikytų, jeigu jos rėmėjai kasmet nesudėtų po keliolika tūkstančių dolerių pajamoms su išlaidomis subalansuoti. Bet ir tokiu atveju neišvengiama sunkumų, kada vasaros metu kaip paprastai sulėtėja ateinančios pajamos, o apmokėjimo laukiančios sąskaitos plaukia kaip plaukusios. Būtinai reikalinga turėti kiek didesnę apyvartą kapitalą.

Bet ir jo nepakaktų, kada turimos mašinos susidėvi ir susensta tiek, kada jau beveik nebeįmanoma gauti remontui atsarginių dalių, kaip tai yra dabar, artimiausiu laiku prisireikis įsigyti naują lietuviškam tekstui rinkti kompiuterį. Čia jau nebe eilinės išlaidos, ir tie,

kurie juo ruoš laikraštį ir rinks knygas, ilgam prisimins, kad jie naudoja Dirvos sukaktuvinę dovaną, gautą iš jos rėmėjų. Ir tai ne viskas. Nuosavo namo išlaikymas, nors ir neturint už jį mokėti skolos, laikas nuo laiko pareikalauja specialių lėšų — tai stogui perdengti, tai įvažiavimui išcimentuoti ir p. Būtų labai reikalinga dar turėti kiek daugiau lėšų, kad būtų galima prisitraukti pagalbininką, kuris galėtų pavaduoti redaktorių jo atostogų metu ar ligos atveju. Prie dabartinio personalo redaktorių negali nei sirgti, nei atostogauti, o laikraštis kelias savaites neišėjo tik dėl minėto gaisro. Šiaip jau ejo reguliariai kaip miesto rotušės laikrodis. Bet ar ilgai taip bus?

Vajaus pradžia Chicago Jaunimo centre buvo surengtas sol. R. Žymantaitės-Peters koncertas, po savaitės Tautiniuose namuose iškilmingoji vakarienė, kurios metu paskelbta, kad paskutinėmis savaitėmis ir šios vakarienės metu jau sutelkta ketvirtis užsimotos surinkti sumos. Tai buvo džiuginanti pradžia — malonus atsiliepimas į komiteto išsiuntintus laiškus paskiriems asmenims, prašant pinigais pagal išgales paremti komiteto užmojų.

Nuolat plaukiančios vajaus aukos buvo pradėta skelbti kiekvieną savaitę Dirvoje. Jų dydis svyravo tarp mažiausių sumų — keletos dolerių ir stambiausių — keletos tūkstančių dolerių. Nors oficialiai vajus baigiamas š. m. spalio 12 d. specialiu renginiu tame pat Jaunimo centre, Chicagoje, tačiau aukų rinkimas tęsiasi ir toliau, nes ir pats minėjimas paskirose vietovėse tebesitęsia ir tęsis iki šių metų pabaigos. Tad ir nustatyti, kaip Komitetui pavyko surinkti užsimotą sumą, tuo tarpu neįmanoma. Iš jau paskelbtų sąrašų, kuris skelbiamas ir šiame leidinyje, matosi, kad negalutiniais duomenimis artinamasi į numatytą sumą, kuri jau prieš kurį laiką buvo daugiau negu įpusėta.

Komitetas tikisi ateinančiais metais savo darbą baigti ir paskelbti piniginę apyskaitą. Tada jau bus suplaukę visi kiti duomenys, t. y. specialios sukaktuvinės loterijos pelnas, kurio tikrai tikimasi, vėliau apsisprendusių aukotojų įnašai, anksčiau aukojusių papildomos aukos, pajamų likučiai iš visų smulkesniųjų renginių JAV ir Kanadoje, pagaliau visais kitais būdais Komiteto sukeltos lėšos.

Būtų tikrai gražu ir prasminga, jeigu užsimota suma būtų surinkta. Bet jeigu suplaukusi bendroji suma ir nebūtų pasiekusi numatytos viršūnės, vis tiek reikėtų laikyti šį nepaprastą užmojų pasisekusių. Tai užsiminus, Komiteto pirmininkas dr. L. Kriaučeliūnas, savo vadovautų ir gražiai užbaigtų užmojų skaičių dar vienu padidindamas, džiaugsmingai pastebėjo, jog jis nepaprastai dėkingas visiems aukotojams, stambiajų ir smulkiųjų sumų davėjams, ypatinai pastariesiems, nes labai daž-

nam paukوتا kad ir dešimt dolerių pinigineje palieka didelesnę tuštumą negu kitiems šimtinė ar net tūkstantinė. Nemažesnę dėkingumą jis jaučias visiems gausiems talkininkams, kurių atsidėjimas ir pasiaukojimas leido sukaktuvinę Dirvą prideramai pagerbti ir sustiprinti.

Apžvalgos baigiamasis žodis

Jau šios apžvalgos pradžioje buvo pastebėta, kad esamose sąlygose sutikta neįveikiamų kliūčių Dirvos nueitam keliui pilnai pavaizduoti. Nesileidžiant į smulkmenas, buvo stengtasi surinkti visa, kas dar prieinama, ir šiandieniniam skaitytojui sudaryti vaizdą, kaip laikraštis gimė, kilo, stiprėjo, žydėjo ir grūmėsi kietose išeivijos apstovose, bet išsilaikė nepalūžęs.

Buvo norėta nors vardo-pavardės paminėjimu prisiminti tuos asmenis, kurie vienaip ar kitaip prisidėjo prie laikraščio klestėjimo. Tuos, kurie pasijus užmiršti ir nepaminėti, iš anksto atsiprašome, nes tai galėjo įvykti tik dėl šaltinių stokos. Neminimos pavardės ir tų, kurie įsakmiai pareikalavo jų neminėti.

Niekam nepaslapstis, kad išeivijos tautybių laikraščiai savo amžiuje susilaukia ir lengvesnių dienų, lygiai kaip neišvengia ir sunkmečių. Dirva šiuo atžvilgiu nebuvo, nėra ir nebus išimtis. Kada sunkumai slėgdavo, būdavo skelbiama vajai jai paremti. Jų metu sąmoningai dėmesys būdavo kreipiamas į visus kitus, tik ne į Juozą J. Bačiūną, nes jis savo paramą buvo jau su kaupu atidavęs. Kreipimasis į jį būdavo paliekamas patiems sunkiesiems laikams, kada pagalba bus labiausiai reikalinga ir kada jos iš niekur kitur nesulauksime.

Taip vieną kartą, dažnai su juo susižinant, apie tokį bėdos atvejį, jeigu tikrai prie to būtų prigyventa, prasitariau ir J. J. Bačiūnui. Jis tatau priėmė labai rimtai ir ilgai negalvojęs, bet kiekvieną žodį pabrėždamas atsakė: "Būk tikras, kol aš gyvensiu, Dirva eis ir Margutis kalbės. Kai mane palaidosite, jį išlaikymas bus grynai jūsų reikalas ir pareiga." Tai pasakęs nutilo, o jo skruostu nuriedėjo stambi ašara.

Su a. a. J. J. Bačiūnu jau senokai atsiveikiname paskutinį kartą, tačiau jo paliktas įpareigojimas, lyg netilstantis praėjusių kartų balsas iš anapus, nuolatos ragina daryti visa, kad Dirva laikytųsi ir kad būsimosiose kartose visuomet atsirastų pakankamai entuziastų, pasiryžusių ir toliau laikraštį vesti pramintu keliu.

**SKAITYKITE IR
PLATINKITE
DIRVĄ**

Tautinės sąmonės išlaikymas išeivijoje

Mokslinė konferencija (2)

Antanas Juodvalkis

(Teisins iš praeito nr.)

Sekmadienio konferencija pradėta šv. mišiomis tėvų jėzuitų koplyčioje, kurias laikė ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. dr. Kęstutis Trimakas.

Po pamaldų, sesija pradėta su mažu pavėlavimu Čiurlionio galerijoje. Tema — "Tautinio sąmoningumo ugdymas išeivijoje". Apie lituanistinio švietimo ir tautinio auklėjimo padėtį mokykloje ir organizacijoje pranešimus padarė PLB Kraštų švietimo vadovai. Kiekvienam buvo leista kalbėti po 20 minučių, bet ne visi to laikėsi.

Apie JAV lituanistinių mokyklų padėtį kalbėjo švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas. Pateikė kai kuriuos statistinius mokyklų, mokytojų ir mokinių nedžiuginančius duomenis. Šeštadieninės lituanistinės mokyklos veikia 36 metus ir šiuo metu yra 1324 mokiniai, o prieš 25-30 metų jų buvo arti 5000. Pastaruoju metu mokinių skaičius turi tendencijos pasilikti pastovus. Yra ir gražių prošvaisčių, nes į lit. klases pradeda grįžti 3 ir 4 kartos vaikai. Pavyzdžiui yra Pensilvanija. Daug dėmesio skiriama vadovėliams, vaizdinėms priemonėms, skaitiniams ir pratimams. Prie tautinio sąmoningumo ugdymo daug prisideda organizacijos ir stovyklos, bet pagrindinis veiksnys pasilieka šeima. Pastaruoju metu didesnis dėmesys skiriamas priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimui — darželiams. Dėkojo Lietuvii Fondui už teikiamą reikšmingą paramą mokykloms išlaikyti ir vadovėliams leisti. Vadovėlių ir kitų mokslo priemonių leidimas bei įsigijimas yra labai brangus ir be paramos būtų neįmanomas.

Kanados LB švietimo komisijos pirm. Vytautas Bi-

rieta pastbėjo, kad pas juos lit. švietimo ir tautinio auklėjimo padėtis yra panaši į JAV, tik mažesniu mastu. Turi apie 400 mokinių. Geriausiai veikia Toronto šeštadieninė Maironio lit. mokykla ir aukštieji kursai, įjungti į Kanados švietimo institucijas ir jų išlaikomi. Maironio mokykla turi 188 mokinius (atitinkamo Done-laičio lit. mok. Chicagoje). Gera veikia Toronte vaikų darželis, vedamas putnamiečių seselių. Leidžia savo vadovėlius su valdžios parama ir naudojami JAV švietimo tarybos išleistais. Pusė mokinių nesupranta lietuviškai, todėl steigiamos lietuviškai nekalbantiems atskiros klasės. Mokyklose dėstoma lietuvių kalba, literatūra, istorija, geografija, dainavimas. Silpnas lietuvių kalbos mokėjimas trukdo išeiti nustatytą programą. Mokytojų darbą apsunkina tėvų nesidomėjimas mokykla ir nepalaikymas ryšio su mokytojais. Tėvai atveža vaikus į mokyklą ir juos pametę išvyksta savo reikalų tvarkyti. Nepasidomiką vaikai ten daro, kaip mokosi ir elgiasi. Dažniausiai, net mokytojų akivaizdoje tėvai su vaikais angliškai kalba, nors mokytojai tai draudžia. Reikia ruošti naujus vadovėlius ir lietuvių kalbą pradėti dėstyti, kaip svetimą kalbą.

Australijos LB švietimo ir kultūros reikalams vicepirm. Janina Vabolienė, sukurusi tokią ilgą ir brangią kelionę, informavo apie švietimo ir tautinio auklėjimo padėtį tolimajame žemyne. Jaunimo nutautėjimas yra didelis, nors šeštadieninės lit. mokyklos veikia didžiuliuose lietuvių telkiniuose. Mokyklose naudoja JAV LB švietimo tarybos išleistus vadovėlius ir mokymo priemones. Jaunimą skatina pramokti lietuviškai kalbėti ruošiami jau-

nimo kongresai, sporto šventės, lietuvių dienos ir kiti masiniai renginiai, kuriuose vartojama lietuvių kalba. Australijos švietimo institucijos pripažįsta lietuvių kalbą ir įrašo į atestatus. Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje, mokosi 4 mokiniai. Prašo jaunimui tinkamų skaitinių, knygų, skaidrių, vaidinimėlių ir kitų mokslo priemonių. Kvietė atvykti į Lietuvii dienas, ruošiamas 1986 metais, sporto šventę — 1988 m. ir jaunimo kongresą 1987 metais. Atrodo, kad ir Australijos lietuviai stengiasi išsilaikyti tolimiausiam ir plačiai išsimėčiusiam žemyne.

Tautinio išsilaikymo klausimais pasisakė skautų sąjungos vyriausi vadovai: seserijos — Stefa Gedgaudienė ir brolijos — Kazys Matonis, o taip pat sporto — ŠALFAS atstovas Bronius Keturakis. Šių organizacijų įnašas į jaunimo tautinį auklėjimą yra svarbus.

Apie Pietų Amerikos ir Europos kraštų lietuvių bendruomenių veiklą pranešimai buvo gauti raštu. Birutė Jasaitienė perskaitė



PLB mokslinės konferencijos dalyviai. Sėdi iš dešinės: PLB pirm. V. Kamantas, Gr. Kamantienė, Australijos LB švietimo komisijos pirm. J. Vabolienė, JAV LB kultūros tarybos pirm. I. Bublienė ir prelegentė dr. L. Baškauskaitė.

J. Tamulaičio nuotr.

Brazilijos LB Krašto valdybos ilgą pranešimą. Šiame referate apžvelgiama lietuvių imigracija į Braziliją nuo jos pradžios iki šių dienų. Brazilijoje priskaitoma apie 40,000 lietuvių, atvykusių 1923-32 m. Jų 80% gyvena Sao Paulo mieste ir apylinkėse. Nepriklausomybės laikais, Lietuvos vyriausybės parama, buvo pastatytos 5 mokyklos, kurias lankė apie 500 mokinių. Lietuvių 50% sudaro jau trečios ketvirtos kartos vaikai ir, su mažomis išimtimis, nekalba lietuviškai. Po II-jo karo Brazilija nesulaukė naujų imigrantų ir lietuviška veikla mažai te-
pagyvėjo. Lietuviškoji veikla koncentruojasi prie parapijų, leidžiamas laikra-

miai geresnės.

Vilija Kerelytė pranešė, kad gauti raštu pranešimai iš Didžiosios Britanijos, Austrijos ir Vakarų Vokietijos. Vasario 16 gimnazijos direktoriaus Andriaus Šmito pranešimą perskaitė ištisai. Gimnazija turi 93 mokinius, iš kurių 29 yra iš Amerikos. Vykdo dideles statybas — remontuoja apdegusią pilį ir stato berniukų bendrabutį. Didžiąją išlaidų dalį dengia Vokietijos valdžia ir draudimo bendrovė, bet nemažai reikės prisidėti ir lietuviams. Gimnazija yra virtusi visų laisvųjų lietuvių švietimo įstai-ga, nes mokinių yra iš 4 žemynų. Vasario 16 gimnazija yra ne tik švietimo įstai-ga, bet ir lietuvių visuome-



PLB mokslinės konferencijos trečios sesijos prelegentai (iš kairės) J. Vabolienė iš Australijos, J. Kavaliūnas — JAV, V. Bireta — Kanada ir S. Gedgaudienė — JAV, aptaria tautinės sąmonės išlaikymą lituanistinėse mokyklose ir Lietuvii Skaučių Seserijoje. Dešinėje mokslinės konferencijos pirm. Br. Juodelis. J. Tamulaičio nuotr.

tis Mūsų Lietuva. Veikia organizacijos, taut. šokių grupės ir dainos vienetai. Bandymas atgaivinti ir skiepyti lietuvių, lietuviškai nemokančio jaunimo tarpe, teranda mažą atgarsį. PLB valdyba iš čia siunčia jaunolius padėti organizuoti jaunimo stovyklas, mokyklas, jaunimo būrelius. Dedamos pastangos sudominti lietuviška veikla. Labai gerą įtaką paliko ten vykęs jaunimo kongresas.

Panaši padėtis yra Argentinoje ir Urugvajuje, kiek geresnė Kolumbijoje ir Venecueloje, kur daugiau įsikūrė naujųjų ateivių ir ekonominės sąlygos yra žy-

ninės ir kultūrinės veiklos centras ir pastogė.

Popietinė sesija užsklęsta puikia Elenos Bradūnaitės-Aglinskienės paskaita — Tautinis sąmoningumas palyginamoje perspektyvoje, — trūkusia visą valandą.

Šią sesiją moderavo pats komiteto pirm. Bronius Juodelis ir vėlavo visą valandą.

Po sutrumpintos pietų pertraukos, buvo pradėta popietinė ir paskutinė konferencijos sesija, moderuojant dr. Jonui Račkauskui. Šios sesijos tema buvo — Modernių metodų ir priemonių taikymas tautinio auklėjimo išlaikyme išeivijoje.

Pradėjo dr. Dalia Katiliūtė-Boydston ir kalbėjo apie motyvaciją tautiniam auklėjimui išeivijoje. Palietė priemones, santykius auklėtojų su mokiniais, užsiėmimus, bendravimą ir t.t.

Apie metodus ir priemones tautinio auklėjimo institucijose: lituanistinėje mokykloje, organizacijoje, šeimoje kalbėjo tų reikalų vadovai.

Priešmokyklinį vaikų auklėjimą nagrinėjo Danutė Dirvonienė, Montesori auklėjimo sistemos Lemonto žydinčio vedėja. Vaikai 2½-3 metų amžiaus yra labai imlūs ir greitai išmoksta kalbą, kuri yra svarbiausias elementas tautiniam identitete. Jaunoms šeimoms reikia pagalbos tautiniam auklėjime, todėl steigiami vaikų darželiai ar žydinčiai. Vaikų darželiai steigiami visur, kur tik yra bent 3-4 vaikai. Vaikų darželiai veiksmingai prisideda prie lit. mokyklų išsilaikymo.

Apie pradžios mokyklų darbą ir auklėjimą kalbėjo Ramunė Račkauskienė, profesionalė mokytoja, 15 anglų kalba knygų autorė. Dirbanti Dariaus-Girėno šeštadieninėje pradžios mokykloje. Ateinančių į mokyklą vaikų lietuvių kalbos lygis yra labai žemas ir ne vienodas. Mokymo medžiaga turi būti moderni ir suprantama visiems mokiniams.

(Nukelta į 10 psl.)



Pedagoginio Lituanistikos Instituto studentai Sigitas Gudis, Darius Šilas, Asta Kižytė ir Alida Vitaitė mokslinės konferencijos vakaronėje vaidino ištrauką iš Balio Sruogos veikalo "Baisioji naktis". J. Tamulaičio nuotr.

Tautinės sąmonės išlaikymas išėivijoje...

(Atkelta iš 9 psl.)

Reikia eiti su gyvenimu ir taikytis prie esamos padėties.

Apie aukštesniųjų mokyklų padėtį kalbėjo rašytoja Danutė Bindokienė, daugelį metų dėstanti Kristijono Donelaičio aukšt. mokykloje literatūrą. Pradėdama pranešimą pažymėjo, kad lietuvių kalbos išmokyti be gramatikos ir sintaksės negalima. Spaudoje kartais pasigirsta nusiskundimų, kad lit. programa yra persunki ir nepritaikyta šių dienų mokiniams. Pasikalbėjimuose vis dažniau siūloma pasitenkinti taip vadinamu "virtuviniu" žodynu, kur vaikai, žinodami tik keliolika lietuviškų žodžių, susikalba su mamomis.

Kaip kiekvienoje mokykloje, taip ir lituanistinėje reikia mokyti, o ne tik kelias valandas joje pabūti. JAV aukštesniąsias lit. mokyklas lanko apie 300 mokinių, kurių pusė yra Chicagoje. Jais remsis lietuvių tautinis išlikimas. Mokytojų geri ryšiai su tėvais, palengvina darbą ir pagerina rezultatus. D. Bindokienė pateikė pasiūlymų, kuriais vadovaujantis galima daugiau patraukti mokinių į lit. mokyklas. Tarp mokyklinis laikotarpis reikia išnaudoti organizuojant stovyklas, sporto užsiėmimus, skaitymo varžybas, deklamavimą ir siekti, kad vaikai savo rateliuose kalbėtų lietuviškai. Plėsti lietuvių kalbos mokėjimą pritaikyti skaitiniais, žodyno vartojimu, sinonimais. Mokinys turi tam tikrą laiką paskirta tema kalbėti viešai klasėje ar grupėje ir mokyti garsiai išreikšti mintis.

Apie organizacijų reikšmę tautiniam auklėjimui kalbėjo kun. Antanas Saulaitis, SJ, gyvu žodžiu ir vaizdinių priemonių pagalba rodė, kaip vaikus galima sudominti lietuvių kalba, istorija, geografija. Jaunimo organizacijos yra gera proga diegti jaunuoliams ne tik tos organizacijos idealus, bet ir skiepyti tautinį nusiėtikimą.

Tautinio auklėjimo problemos šeimoje, iš savo patyrimo, papasakojo Rūta Ūdrienė, gyvenanti toli nuo lit. mokyklų. Savo šeimoje, iš augančių 4 vaikų sudarė ansambluką, kuris liet. švenčių progomis, atlieka programą — dainuoja, deklamuoja, muzikuoja. Gera priemonė vaikams lietuviškai susirašinėti su atitinkamo amžiaus giminėmis Lietuvoje ir čia. Vaikai klausosi plokštelėse ar juostose įkalbėtų pasakų, liaudies dainų.

LKB Kronikoms leisti

pirm. kun. K. Kuzminskas rekomendavo į mokyklas įvesti KRONIKOS skaitymus ir vaikus supažindinti su religine padėtimi ok. Lietuvoje.

Laikrodžiui negailėstingai bėgant, šios konferencijos vadovas Bronius Juodelis, nesileido į diskusijas, bet pakvietė atskirų sesijų vadovus pateikti išvadas, kurias vėliau bandysime paskelbti ir spaudoje.

Mokslinė konferencija užsklėsta komiteto pirm. Br. Juodelio ir PLB valdybos vicepirm. švietimo ir tautinio auklėjimo reikalams Birutės Jasaitienės padėkos žodžiais.

Užsklandai. Bandymas ieškoti lietuvių nutautėjimo priežasčių ir priemonių jam sustabdyti, yra reikšmingas įnašas į visų dedamas pastangas. Ar šio pobūdžio mokslinė konferencija jau bus atsiekusi tikslą, priklausys nuo mūsų pačių tolimojo vykdymo. Veiksmingų ir stebuklingų priemonių niekas nepasiūlė. Kaip iki šiol, taip ir toliau lietuviybės išlaikymas paliekamas šeimai, mokyklai ir dalinai organizacijai. Konferencija moksliskai panagrino nutautėjimo priežastis mūsų tarpe ir palygino su kitomis tautybėmis. Amerikiečių tirpymo katilas tebeveikia ir šiandien, nors yra pristabdytas. Kai kurios gausesnės tautinės ir rasinės grupės, bando priimti savo reikalavimus ir vyriausybė dažnai juos tenkina. Mažosios tautinės grupės sunku prasiveržti pro įsigalėjusias užtvanas, nors sėkmingų bandymų jau yra pavykusių.

Per didelį dėmesį mokymo ir auklėjimo priemonėms, neduoda reikiamų rezultatų, kai nėra kas jomis naudojasi. Graudiname, kad švietimo tarybos sandėlio lentynos lūžta nuo pasenusių vadovėlių bei skaitinių ir siūloma leisti naujus, labiau pritaikytus šios dienos lietuviui mokiniui, o ar pagalvojama, kad ir šie gulės lentynose, nes nebus skaitančių. Teisingai rašytoja ir pedagogė Danutė Bindokienė pažymėjo, kad be gramatikos ir sintaksės lietuvių kalbos negalima išmokyti, o dar pridėčiau ir be plataus žodyno. Mūsų rašytojai yra prirašę vaikams pritaikytų skaitymų (B. Pūkelevičiūtė), leidžiama "Eglutė" yra ir kiti skaitiniai. Ar tos išpirtos ir nebegautos? Tik JAV, Kanadoje ir Australijoje dar yra apie 2000 lietuvių mokinių, o kiek iš jų prenumeruoja "Eglutę"? Reikia plėsti lietuvių kalbos mokėjimą, tada ir va-

■ Laiškai Dirvai

Santara-Šviesa jau be skrupulo pučia į svetimą dūdą

Apie santariečių-šviesiečių iškviestus ir Maskvos gauleiterių iš okupuotos Lietuvos išleistus keturis literatus, atvykusius į Santaros-Šviesos sueigą Tabor sodyboje, o vėliau ir kitas lietuvių vietoves lankiusius lietuviškuose laikraščiuose vienur pačių redakcijų nariai, kitur laikraščių bendradarbiai tuo klausimu apžvalginiskai savo pažiūras išsakė. "Draugo" redakcijos narys M. dr. to laikraščio vardu per tris scenovaizdžius sensacingai rėkiančiomis antraštėmis parašė. Iš straipsnių matyti, jog jam atrodo, kad to laikraščio, skaitytojai nesugeba patys savo nuomonės susiformuoti ir ateityje su panašiais "skriptais" juos po pelkynus vedžios.

Nesiekiu šiuo klausimu susidariusias žmonių nuomonės pakeisti, nes, norint ką nors "saliamoniškai" pasakyti, reikia visų tame žaidime dalyvaujančių kortas savo rankos turėti. O jų niekas neturime. Tačiau noriu priminti kai kuriuos elementus, kurių jau rašiusieji neužsiminė.

1. Nepaisant kaip kai kurie rašiusieji protestavusius suniekino, kaip aš suprantu, lietuvių protestas ruoštas prie Jaunimo Centro Chica-

dovėliai bus geri ir skaitinių nepritrūks, nes beveik visos leidžiamos liet. knygos tinka ir vyr. klasių mokiniams. Beraščiams ir nemokantiems kalbos knygos nerašomos, o rodamos TV vaizduose.

Atskirai reikia paminėti pasaulio lietuvių anketą, kurią paruošė PLB valdybos sudaryta komisija, pirmininkaujama kun. dr. Kęstučio Trimako. Anketos paskleidimas, ypač jos analizavimas yra brangus, bet reikalingas. Gautieji duomenys bus dar ilgai tiriami ir jais naudojamos planuojant lietuviybės išlaikymą išėivijoje. Komisija įdėjo daug laisvalaikio valandų be jokio atlyginimo ir už tai turime būti jiems dėkingi. Dėl laiko stokos ir lėšų ribotumo, šioje konferencijoje buvo pateikti tik dalini duomenys, bet pilna studija užtruks ilgesnį laiką ir, manau, dalimis bus skelbiama visuomenei.

Sveikintina, kad jaunieji mūsų akademikai, universitetų profesoriai-ės, nuoširdžiai jungėsi į lietuviybės išlaikymo problemų ieškojimą. Padėka organizatoriams ir darbininkams, o vaisiai pasirodys tik ateityje.

goje, ne tiek buvo nukreiptas prieš tuos keturis šviesiečius, bet prieš Sovietų Sąjungos vyriausybę, kuri yra užsimojusi nupolitinti dar nenusipolitusius išėivijos likučius. Juos suniveliuoti, kad jie susirastų (kaip nemažai ir be rusų pagalbos susirado) kitokius užsiėmimus vietoj nesibaigiančio reikalavimo rusams atitraukti iš Lietuvos žemės. Protestuota ir prieš Jaunimo Centro vadovybę, kuri leidžia politinėje padėtyje nesusigaudantiems ir rusų kėslų nesuvokiantiems naudotis J. C. patalpomis.

2. Atidėkime į šalį išleistų svečių priklausomumą komunistų partijai ir įsidėmėkime, jog jie nėra Sovietų Sąjungos vyriausybės pareigūnai. Bet vistiek (įsivaizduokime, kad ir prieš jų norą) privalome žinoti, kad jie buvo išleisti atlikti tarp okupanto ir nusipolitusios išėivijos rusų naujai taikos misiją. Žinoma, augę ir brendę komunistiniame režime, ko gero tą ketveriukę ne tik nustebė, o gal ir užsirusino ant protesto demonstracijos tik dalinai juos lietė. Gi pagal laisvėje gyvenančių žmonių susiformavusią pasaulėžiūrą jie neturėjo nei stebėtis, nei rūstauti, jeigu demonstrantai išimtinai tik prieš juos vienus būtų protestavę. O ypač įniršio neturėjo rodyti padėtyje nesusigaudantieji vietiniai išėiviai, kurie išsidavė, jog jie, kad ir laisvame krašte gyvendami dar nesuvokią kas per daiktas tas "human rights" yra.

3. Tokie misijonieriai, nepaisant kas jie bebūtų ir kokiomis aplinkybėmis: savanoriškai ar prievarta jais nepasitikinėjoje visuomenėje jiems pavestas misijas atlieka — turi būti pasiruošę visokiems netikėtumams.

4. Jau pas daugelį išėivių pradeda įsivyrėti mitas, jog ir komunistų partijos nariai turi būti vienodai traktuojami kaip ir kitų ideologijų žmonės, kurie vieni kitiems pripažįstą teisę į laisvę būti viešoje opozicijoje. Komunistai ir kitais vardais besivadinančių partijų žmonės, kurie draudžia kitiems laisvai savo mintis reikšti, automatiškai nustoja laisvų žmonių praktikuojamų privilegijų. Kitaip tariant, su komunistų partijos nariais taip turi būti elgiama, kaip jie elgiasi su kitų ideologijų žmonėmis.

5. Dėl lietuvių komunistų partijai priklausomumo — reikalas šiek tiek komplikotesnis negu laisvę turinčių žmonių. Dabar mūsiškiai teisinasi, kad jie į komunistų partiją įstojo vien dėl didesnio ir skanesnio karnio, nes kitaip rusas juos prarytų. Čia gal ir galima nors ir mažą išimtį daryti. Bet tas dar nereiškia, jog jiems galima klijuoti pavergtos tautos "išganytojų" lipinukus kaip kai kurie "draugai" išėivijoje jau klijuoja. Tik naivus gali patikėti, kad tik vieni rusai be mūsiškių rankų (kaip patys skelbia) — ketvirtadalį tautos išnaikino. Jeigu lietuviai komunistai save laiko lietuvių patriotais, tai kodėl partijos susirinkimuose bei posėdžiuose nė vienu žodžiu lietuviškai nekalbama? O ir partijos raštija tik rusų kalba vedama.

Kategoriškai atmetu kvietėjų bei kitų teigimą, kai jie nuspyrę į šoną petkus, gajauskus ir kitus mums nežinomus tikruosius patriotus, nori sukurti mitą, jog dabar ir komunistai yra patriotai. Kieno patriotai?

K. Radvila

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES to work & live in a small congenial community and a 31 bed certified medicare hospital. Accepting applications for RN's. Good benefits: 10 holidays, 2 weeks vacation after 1 year, hospitalization insurance & retirement plan. Apply or write. Please Call 512-325-2511. Ext. 249 BROOKS COUNTY HOSPITAL 1400 S. St. Mary's Fallsburg, Texas 78355 (46-1)

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
CAROL BAGGOTT
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas



Dirvos sukaktuvinė popietė Clevelande

Aurelija Balašaitienė

Siais metais minint Dirvos 70 metų jubiliejų, visose didesnėse lietuvių kolonijose buvo iškilmingai švenčiama toji šventė, ta pačia proga baigiant sėkmingą Dirvai moder-

atliko Los Angeles vyrų kvartetas, neseniai išleidęs savo pirmą plokštelę 'Tu man viena'. Apie ketvirtą valandą salė pripildė Dirvos rėmėjų, bičiulių ir muzikos mylėtojų. Scenoje matėsi buvusio clevelandiečio ir kvarteto režisieriaus-dekoratoriaus Petro Maželio skoninga, milžiniškais tautinės juostos raštais papuošta, sienos dekoracija ir ant fortepiono drapiruotos trys ilgos juostos, kuriose galima buvo išskaityti jaustus žodžius 'Tu man viena'.

Dr. D. Degesys rengėjų var du pasveikino garbės svečius ir pareiškė padėką Dirvos re-

daktoriui Vytautui Gedgaudui, administracijai, bendradarbiams, vajaus pirmininkui dr. Leonui Kriaučeliūnui, Antanui Jonaičiui ir visai ALT Clevelando Sk. valdybai, Juozui Stempužiui, Aleksui Laikūnui, Aurelijai Balašaitienei, Vaciiui Rociūnui ir visiems, prisidėjusiems prie Dirvos darbų bei popietės organizavimo, o ypačingai plačiai visumenei, be kurios lie tuviškoji spauda negali išsilaikyti. Dr. D. Degesys pabrėžė faktą, kad Los Angeles vyrų kvartetas ne tik sutiko atlikti popietės programą be honoraro, bet taip atsisakė atlyginimo už kelionės išlaidas. Jo žodžiai buvo sutikti karštais plojimais. 'Tik pirkit plokšteles' - su šypsena savo žodi baigė jis. Toliau sekė Naujosios Vilties redaktoriaus Alekso Laikūno kalba. Apžvelgdamas Dirvos istoriją nuo jos įsteigimo dienos, pagerbęs Clevelande esančius gyvus buvusius Dirvos redaktorius - Joną Ciuberkį ir Balį Gaidžiūną - preleentas kiek sudrumstė jaukią popietės nuotaiką kritikuodamas ir iškeldams kitų laikraščių nesekmes ir linijas.

Nuotaika iš karto pasikeitė scenoje pasirodžius kvarteto bosui Rimtautui Dabšiui, kuris su geru žiupsniu humoro pareiškė 'sakysias kalbą', bet - kadangi kvartetas esą pakviestas dainuoti - 'jei norite, mes jums padainuosim'. Po jo žodžių išgygiavo kvartetas: Emanuelis Jarašūnas, Bronius Seliukas, Antanas Polikaitis ir Rimtautas Dabšys, lydimi visiems pažįstamo kompozitoriaus ir muziko Aloyzo Jurgučio. Koncerto muzikinę kri-

tiką skaitytojai ras atskirai. Čia tik norėčiau pasidalinti bendra nuotaika ir originaliu paties koncerto suplanavimu.

Baigus vieną programos dalį, kiekvienas kvarteto narys, užpildydamas paprastai koncertų metu nuobodžiais pertraukais, su gyvu samojumi ir sklindžia kalba juokino klausytojus savo originaliais monologais. Bronius Seliukas aiškino plokštelės 'paslaptingo' pavadinimo kilmę ir prasmę, kuris buvęs sukurtas prie ba-

ro, kalbant apie 'alaus statinę' ir 'blondinę'. Ilgai dainavę Los Angeles apylinkėse, nutarė pradėti dainuoti 'Amerikos viduriuose'. Pasisiekimą kvartetas matuoja pagal plojimus ir parduotų plokštelių skaičių. O kas toji 'Viena'? Tą atsakymą kiekvienas turis rasti savo širdy - gal draugė, žmona, ar ... draugo žmona ... Antanas Polikaitis, supažindinęs klausytojus su kvarteto 'gimimo' faktais, padarė jų pasi-

(Nukelta į 12 psl.)



Koncerto metu ... A. Jurgutis, R. Dabšys, A. Polikaitis, B. Seliukas ir E. Jarašiūnas.
V. Bacevičiaus nuotr.



Kalba Vilties draugijos pirm. dr. D. Degesys.

nizuoti finansinį vajų. Vilties D-jos pirmininko dr. Danieliaus Degėsio ir ALT S-gos Clevelando Skyriaus pirm. Antano Jonaičio iniciatyva š.m. gruodžio 1 d. Clevelando Lietuvių Namuose buvo surengta jubiliejinio metų užbaigimo popietė, kurioje programą



Kalba Naujosios Vilties red. A. Laikūnas.



Dr. D. Degesys, komp. A. Jurgutis ir komp. Br. Kazėnas.
V. Bacevičiaus nuotr.



S. Pabrinkis, A. Polikaitis ir svečiai iš Detroito Leliai.
V. Bacevičiaus nuotr.



R. Skavičienė, E. Jarašūnas ir Dirvos muzikos kritikas V. Matulionis.
V. Bacevičiaus nuotr.



Dirvos rėmėjai R. Zylė, Vl. Blinstrubas ir V. Stuogys.
J. Velykio nuotr.



Dalis publikos.

V. Bacevičiaus nuotr.

Dirvos sukaktuvinė popietė...

(Atkelta iš 11 psl.)

rodymų trumpą apžvalgą. Išmoke 48 dainas ir 3 giesmes (dėl jų klasifikavimo suabejoję, pažadėjo reikalą išsiaiškinti su klebonu), nutarė priimti kvietimą dainuoti Clevelande. Bet svarbiausia kvarteto atvykimo priežastis buvo si ta, kad 'Maniukas norėjo grįžti pas mamą'. Emanuelis

Jarašūnas pasidalino pasiruošimo koncertui įvykiais, net iškeldamas ir kvarteto šeimyninio gyvenimo problemas, kurių išvengti negalima, kai keturi vyrai yra priversti derinti savo nuomones su keturiomis žmonomis. Emanuelis pasiūlydė, kad jų vadovas Aloyzas Jurgutis, nukėlęs kvartetą į muzikines aukštumas, 'ne-

kimba', kai dainuojama apie aluti ir mergeles. Apie save Jarašūnas pastebėjo - esąs tikras žemaitis, turis 'daugelį gerų ypatybių, tik gal kiek per kuklus' ... Tai kvartete taip pat sukelia problemų, nes kolega Seliukas esąs 'zajadlas' vilnietis ir nuolatos skundžiasi, kad yra per daug žemaičių. Ta proga Emanuelis visą eilę clevelandiečių 'pakrikštijo' žemaičiais.

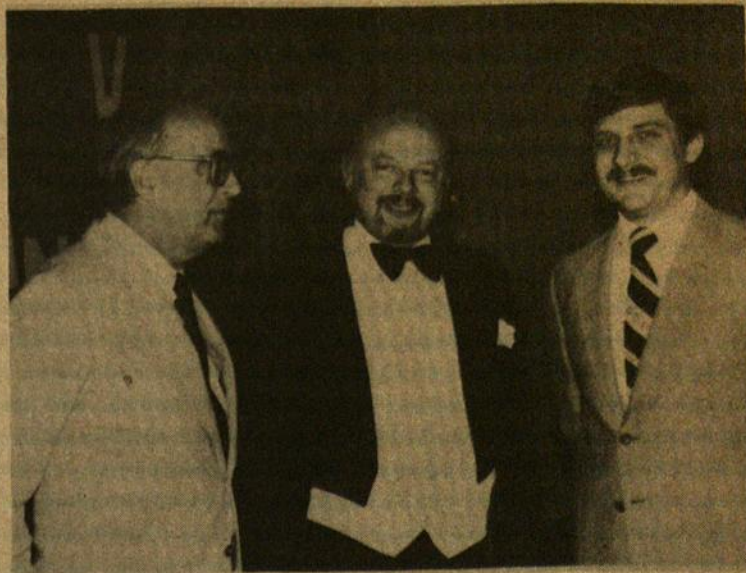
Monologuose kvarteto nariai su dideliu dėkingumu prisiminė plokštelės mecenatus Antaną ir Kazimierą Mikalajūnus, komp. Budriūno ir Raimondos Apeikytės talką, Petro Maželio scenos laikysenos apipavidalinimą ir Emanuelio Jarašūno energingą kvarteto organizavimą.

Koncertui pasibaigus, klausytojai buvo tiek sužavėti, kad nepasitenkino pakartotinu kvarteto išėjimu į sceną, bet reikalavo dainuoti toliau. Išpūdis buvo labai gilus, kai keturi vyrai, veidus atsukę į Lietuvos vėliavą, sudainavo karišką, patriotinę dainą, užsipelnydami karštų ovacijų.

Kvarteto scenos laikysena - judėsiai, išėjimai ir persigrupavimai pagal dainos turinį ir nuotaiką - yra girtina naujovė mūsų muzikinių vienetų tarpe, atsisakant įprasto šabloniško stovėjimo scenoje. Pertraukų užpildymas sąmojingais monologais nepaliko spragų, kurių metu publika išsiblaško ar net pradeda nekantrauti. Koncertas praėjo grynai profesionalioje dvasioje, be prakalbų ar padėkų. Tik birutiečių pirmininkė Jadvyga Budrienė įvežė ant vežimėlio aukštą lietuvišką 'Raguolį' - Onos Jarašūnienės, 'Maniuko' motinos, dovaną, kad grįžus į Los Angeles 'nesibartų žmonos'.

Prieš ir po koncerto buvo vaišės, kurias paruošė Clevelando ALT Sąjungos skyriaus ponios ir talkininkės.

Clevelando visuomenė gausingu atsilankymu parodė dėmesį ir paramą Dirvai, o susidomėjimą naujuoju muzikiniu vienetu - įsigydama netoli šimto plokštelių. Su daina ir gražia nuotaika Clevelande buvo užbaigtas Dirvos jubiliejus, suteikęs naujų vilčių šio turiningo savaitraščio ateitį.



Muzikai D. Nasvytis, A. Jurgutis ir Br. Kazėnas.
V. Bacevičiaus nuotr.



Los Angeles vyrų kvartetas gieda Dievo Motinos parapijos bažnyčioje.
V. Bacevičiaus nuotr.



Komp. A. Jurgutis pasirašo plokštelę muz. O. Mikulskienei.
V. Bacevičiaus nuotr.



Po koncerto... R. Dabšys, P. ir N. Maželiai, B. Seliukas.
V. Bacevičiaus nuotr.



Po koncerto... R. Dabšys, A. Polikaitis, A. Jurgutis, B. Seliukas, E. Jarašūnas ir P. Maželis.
J. Velykio nuotr.



Dr. E. Jarašūnas pasirašo plokštelę S. Žiedonienei. Šalia B. ir N. Gaidžiūnai ir L. Sagys.
V. Bacevičiaus nuotr.



Ponios Plečkaitienė ir Dundurienė sega dainininkams gėles...
V. Bacevičiaus nuotr.



Ponia Jonaitienė, tvarkiusi kvarteto plokštelių pardavimą, turėtų būti patenkinta pardavusi arti šimto plokštelių.
V. Bacevičiaus nuotr.



Po koncerto jau tariamasi dėl sekančio atvykimo už 5 metų...
V. Bacevičiaus nuotr.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

BALFO 76 SKYRIAUS 40 METŲ SUKAKTIS

Lapkričio 29 d. Balfio skyrius Detroite Kultūros Centre paminėjo 40 metų veiklos sukaktį. Minėjimą atidarė ir atvykusius į minėjimą pasveikino Balfio direktorė Rožė Ražauskienė.

Po kun. Alfonso Babono sukalbėtos invokacijos žodį tarė skyriaus pradininkė Marija Kasevičienė. Balfio direktorių Juozo Smailio ir Elžbietos Paurazienės pastangomis 1944 m. spalio 24 d. buvo įsteigtas skyrius ir pirmąją valdybą sudarė: Elžbieta Paurazienė, Juozas Smailis ir Matas Šimonis. Vėliau į valdybą buvo įtraukta daugiau asmenų. Dabartiniu metu skyriaus

valdybą sudaro: pirm. Alfonsas Juška, vicepirm. kun. Alfonsas Babonas, Lida Mingėlienė ir Romas Macionis, sekr.-ižd. Vladas Staškus, fin. sekr. Česys Šadeika, parengimų vad. Ona Šadeikienė ir nariai — Kazys Sragauskas, Antanina Jonynienė ir Valentina Osteikienė.

Balfio centro valdybos atstovas Vytautas Kasniūnas, pasveikino centro valdybos ir pirmininkės Marijos Rudienės vardu. Balfio direktorė Rožė Ražauskienė perskaitė gautus raštu sveikinimus.

Meninę dalį koncertą atliko Los Angeles vyrų kvartetas, vadovaujamas muz. Aloyzo Jurgučio: Rimtautas Dabšys, Antanas Poli-

kaitis, Bronius Seliukas ir Emanuelis Jarašūnas. Koncertą atliko 4 išėjimais. Dainavimo metu įvairūs judesiai ir vietų pakeitimas prie tų dainų labai tiko ir svečiai ne tik ilgai plojo, bet kai kada ir juokėsi.

Vicepirm. kun. Alfonsas Babonas padėkojo kvartetui ir jo vadovui už atliktą koncertą, gausiai atsilankusiems svečiams, paminėjimo rengėjams ir visiems prie jo prisidėjusiems. Skyriaus pirmininko, kuris, dėl ligos, negalėjo dalyvauti minėjime, vardu, paprašė minėjimą baigti Lietuvos himnu. Pradėjo kvartetas ir įsijungė visi.

Paminėjimas praėjo su pasisekimu, dalyvavo 240 svečių ir parduota "Tu man viena" 56 plokšteles.

LIETUVIŲ BALSAS

Gruodžio 1 d. 8:15 ryto, po ilgos pertraukos, vėl išgirdome Vidos Gogelytės balsą. Džiaugiasi visi turėdami ją pranešėjų tarpe.

BENDROS KŪČIOS

Švyturio j. šaulių kuopa ir šiais metais gruodžio 22 d. 1 val. šv. Antano patalpose rengia bendras kūčias. Norintieji dalyvauti iš anksto registruojasi pas Stefaniją Telyčėnienę ir Sofiją Sirutienę.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Nuo lapkričio 26 d. iki gruodžio 1 d. Cobo Hall patalpose, pirmą kartą šiais metais buvo suruoštas eglučių festivalis. Tarp 109 eglučių stovėjo gražiai šiaudinukais papuošta ir lietuvių eglutė. Eglutę papuošė Stefanija Kaunelienė, Antanina Jonynienė ir Algis Vaitiekaitis.

• Per Dirvos bendradarbių Detroite A. Grinių, ALRK Lietuvių Balsas už paminėjimą 40 metų sukakties atsiuntė 20 dol. ir kariuomenės šventės rengimo komitetas 25 dol. Ačiū.



APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.



Taupa

Lietuvių kredito kooperatyvas
18022 Neff Road
Cleveland, Ohio 44119

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Palūkanos už sutaupas:

Term. indėliai (\$3,000 +)	Metinis Prieaugis
6 mėn.	8.14%
12 mėn.	8.51%
18 mėn.	9.04%
30 mėn.	9.31%
Spec. sąskaita	7.29%
Reg. taup. s-ta	6.1%

Skoliname:

asmeniniams reikalams, automobilių pirkimui, namų pagerinimui, ir morgiui.

Smulkesnės informacijos suteikiamos TAUPOS įstaigoje.

PARDUODAME PINIGINES PERLAIDAS (MONEY ORDERS) PRIMAME MOKESCIUS UŽ ELEKTROS, SILDYMO, TELEFONO IR VANDENS SĄSKAITAS.

SKOLINAME NAMŲ PAGERINIMUI IR NAMŲ PIRKIMUI (MORTGICIAMS).

TAUPOS DARBO VALANDOS

TREČIADIENIAIS IR ŠEŠTADIENIAIS

10:00 val. r. — 1:00 val. p. p.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.
Dievo Motinos parapijos patalpose (centrinėje TAUPOS būstinėje).

VISOS SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS SU NATIONAL DEPOSIT GUARANTEE CORPORATION

NOTARY PUBLIC

JUOZAS MIKONIS — Realtor

savininkas

EAST SHORE REALTY

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio
Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Mums reikia namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač East 185 gt. — Neff Road.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome kreiptis į mano įstaigą.



Let the little children come to me.
— Mk 10:14

ST. JOHN OF GOD BROTHERS

"Serving God's Special Children"

The Healing Power of Christ takes many forms in today's world. One such form is a ministry to mentally handicapped children and their families. For over 400 years the Brothers of St. John of God have brought God's love through their prayer and ministry to the sick and handicapped and their loved ones.

Clip and mail

Father Fintan Whitmore, O.H.
St. John of God Brothers
Westville Grove, New Jersey 08093
(609) 848-4141

Write today
... for more
information

Please tell me more about becoming a
Hospitalier Brother

Name _____ Age _____

Street _____

City _____ State _____

Zip _____ Phone _____

CSW

CLEVELANDO PARENGIMAI

• GRUODŽIO 22 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Kalėdų eglutė.

• GRUODŽIO 31 D. Naujų metų sutikimas, rengiamas Lietuvių namų direkcijos ir Čiurlionio ansamblio.

• GRUODŽIO 31 D. Šv. Jurgio parapijos salėje lietuvių jaunimo Naujųjų Metų sutikimas. Pradžia 7 val. vak.

1986 m.

• SAUSIO 19 D., sekmadienį, 4 val. popiet Angelės Karaliūtės fortepijono rečitalis Dievo Motino parapijos auditorijoje.

• VASARIO 9 D. Blynų balius. Rengia Pilėnų tuntas.

• KOVO 16 D. Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijos salėje.

• VASARIO 23 D. 12 val. Kredito kooperatyvo Taupa narių metinis susirinkimas Dievo Motinos parapijos kavinėje.

• KOVO 22 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos koncertas Dievo Motinos parapijoje.

• BALANDŽIO 12-13 D. Židinio parengimas.

• GEGUŽĖS 11 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos Dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 24, 25, 26 D. Grandinėlių šokėjų-muzikantų sąskrydis ir koncertas.

• BIRŽELIO 1 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų baigimas.

• SPALIO 11 D. Ohio Lietuvių gydytojų draugijos 30 metų sukakties metinis suvažiavimas ir balius.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PRINTERS

Expanding business forms manufacturer has an immediate opening for experienced Web Offset Forms Pressmen, second and third shifts. Full benefits and more. EOE. Contact: Bob Blauok at 313-547-6910; TOTAL BUSINESS SYSTEMS, 1341 Wanda, Ferndale, Mich. 48220. (481)

GOVERNMENT JOBS

\$16,040 - \$59,230 / yr. Now Hiring. Call 805-687-6000, Ext. R-5823 for current federal list.

\$60.00 PER HUNDRED PAID for remailing letters from home! Send self-addressed, stamped envelope for information / application. Associates, Box 95-B, Roselle, N. J. 07203.

(39-48)

Viesėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

A. A.

ELZEI JUODVALKIENEI
 mirus, ok. Lietuvoje, jos vyrui VINCUI
 JUODVALKIUI, sūnui VINCUI, Los An-
 geles Tautinių Namų išdininkui, dukrai STE-
 FAI GEDGAUDIENEI ir jų šeimoms reišk-
 kiame gilią užuojautą.

Los Angeles Tautinių
 Namų Valdyba

A. A.

ELZEI JUODVALKIENEI
 mirus, ok. Lietuvoje, jos vyrui VINCUI
 JUODVALKIUI, sūnui VINCUI ir dukrai
 STEFAI GEDGAUDIENEI ir jų šeimoms,
 reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

ALT S-gos Los Angeles
 Skyriaus Valdyba

A. A.

ELZEI JUODVALKIENEI
 mirus, ok. Lietuvoje, jos vyrui VINCUI
 JUODVALKIUI, dukrai STEFAI GEDGAU-
 DIENEI ir sūnui VINCUI su šeimomis reišk-
 kiame nuoširdžią užuojautą.

Jonas ir Julija Petroniai
 ir šeima
 Valė Barauskienė
 ir šeima

A. A.

ELZEI JUODVALKIENEI
 ok. Lietuvoje mirus, jos dukrai LSS Vyriaus-
 siai Skautininkei v. s. STEFAI GEDGAU-
 DIENEI ir artimiesiems reiškiamo nuošir-
 džią užuojautą.

Clevelando Pilėnų Tuntas

A. A.

ELZEI JUODVALKIENEI
 ok. Lietuvoje mirus, jos dukrai Vyriausiajai
 Skautininkei v. s. STEFAI GEDGAUDIE-
 NEI ir jos vyrui VYTAUTUI nuoširdžią
 užuojautą reiškia.

Clevelando Vyr. Skaučių
 Židyns

FILATELIJA

Nr. 8

Antanas Bernotas

JAV-ės, sekdamos Jung-
 tinių Tautų (UN) paskati-
 nimą, šiuos metus paskelbė
 Jaunimo Metais ir spalio 7
 d. išleido keturis pašto
 ženklus po 22 centus. Ženk-
 lai išleisti blokais.



Pašto ženkluose parody-
 tos įvairios jaunimo orga-
 nizacijos, populiarios Ame-
 rikoje. Čia matome: YMCA
 (Young Men's Christian
 Association) jaunuolius,
 Skautus, Big Brothers/Big
 Sisters jaunuolius ir vaikus
 ir Camp Fire stovyklauto-
 jus, visus gražioje gamto-
 je. Čia dedame pašto ženklą
 su skautais. Be to, Ame-
 rikos skautai šiemet mini
 75 metų sukaktį nuo čia
 įsisteigimo, todėl įvairūs
 paštai vartoja specialius
 antspaudus šiai progai at-
 žymėti.

AUSTRIJA išleido 4 ši-
 lingų pašto ženklą paminėti
 2000 metų sukaktį, kai bu-
 vo įkurtas Bregenz miest-
 tas. Piešinyje parodyta
 skęstanti raidė B ir kolona
 laiko bangose.



Bregenz miestas, senovė-
 je vadintas Brigantium, bu-
 vo įkurtas keltų žemėse dar
 prieškristiniais laikais. Jis
 randasi prie pietinio Bode-
 no ežero kampo prie Vokie-
 tijos ir Lichtenšteino kuni-
 gaikštijos susidūrimo ri-
 bos. Viduramžiais priklausė
 Bregenzo kunigaikšt-
 čiams, XVI amž. perėjo
 šventosios Romos impera-
 torių žinion. Apnaikintas
 švedų karo metu. Mieste ir
 apylinkėse yra įvairios pra-
 monės, bet daugiausia ver-
 čiasi iš turizmo. Mieste gy-
 vena apie 23 tūkstančiai
 gyventojų.

Š. m. vasarą spaudoje
 pasirodė žinių, kad Pary-
 žiuje, Prancūzijoje, buvo
 minima 40 metų sukaktis,
 kai 1944 m. prancūzų lakū-
 nų eskadrilė "NORMAN-
 DIE — NIEMEN" dalyva-
 vo Rytų fronte kovoje prieš
 vokiečius ir kovėsi Lietuvos
 teritorijoje. Kai kas tokį
 prancūzų buvimą Lietuvoje
 paneigė. Bet apie tai rašė ir
 okup. Lietuvos spauda, ku-

ri aprašė, kad tos prancū-
 zų eskadrilės lėktuvai pakil-
 davę iš Mikantonių aerodro-
 mo ir lydėję sovietų bombo-
 nešius, skrendančius į fron-
 tą, trikampyje Alytus —
 Kaunas — Vištytis. O bu-
 vęs tos eskadrilės lakūnas
 Fransua Žofras, kuris lan-
 kėsi ir Lietuvoje, dabar pa-
 rašė savo atsiminimų kny-
 gą, kuri anksčiau buvo iš-
 leista rusiškai, o šių metų
 pradžioje išėjo ir lietuviš-
 kai.



Čia dedame PRANCŪZI-
 JOS 1969 m. išleistą 45 cen-
 timų pašto ženklą, kuriuo
 ir paminima ši eskadrilė.

Viduryje parodyti besisvei-
 kiną sovietų ir prancūzų
 lakūnai, o šalyse parodyti
 sovietų ir prancūzų lėktuvai
 (pastarieji pažymėti Lota-
 ringijos kryžiumi ant uode-
 gos ir raudona žvaigžde).
 Aplink pašto ženklą išvar-
 dintos datos ir vietos, ku-
 riose ši eskadrilė kovėsi.
 Būtent: "... 1944: Vitebsk
 — Rerezina — Minsk —
 VILNO — KOVNO — NIE-
 MEN", o 1945 m. jau Ryt-
 prūsiose — Insterburg —
 Koenigsberg — Dantzig. Ir
 Sov. Sąjunga, minėdama 30
 metų tos eskadrilės sukak-
 tį, jau 1962 m. buvo išlei-
 dusi 6 kapeikų oro pašto
 ženklą, kur parodyta lakū-
 nų emblema ir Normandi-
 jos herbas, nors apie tai
 pašto ženkle ir nepasakyta.

• PATRIA prekybos na-
 muose, 794 E. 185 Street,
 Clevelande, yra didelis pa-
 sirinkimas vietinių ir im-
 portuotų maisto produktų,
 įvairių skanumynų, lietu-
 viškos juodos duonos, o do-
 vanų skyriuje yra gintaro,
 plokštelių, audinių, knygų
 ir lietuviškų sveikinimo
 kortelių. Prašome atsilan-
 kyti. Telefonas 531-6720.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
 PASALINTI VYRVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
 Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome
 kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po
 stogu kablius kontroliniam ledo užsikimšimo. Taip pat
 atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite
 savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype
 susisiektis su Maskva suteiks jums žinią apie ke-
 lionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mū-
 sų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU



251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga



Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
 teikianti jaukią atmosferą liūdesio
 valandoje. Didelė aikštė automobi-
 liams pastatyti.

CLEVELANDE ir apylinkėse



• Prof. B. Vaškelis š. m. gruodžio mėn. 15 d. 11:30 val. Dievos Motinos parapijos viršutinėje salėje skaitys paskaitą: Lituanistinės Katedros dabartis ir ateitis. Visi maloniai prašomi dalyvauti. Rengia LB Clevelando Apylinkė.

• Šv. Mišios už ok. Lietuvoje mirusią Elžę Juodvalkienę, bus atnaujuojamos Dievo Motinos parapijos bažnyčioje š. m. gruodžio 12 d., ketvirtadienį, 7 v. v.

• SLA 14-ta kuopos Clevelande metinis narių susirinkimas įvyks š. m. gruodžio 15 d. 12 val. Lietuvių Namuose. Bus renkama kuopos valdyba ir SLA pildomosios tarybos nominavimas. Visi nariai prašomi būtinai susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo bus užkandžiai ir kavutė.

• LB Ohio Apygardos atstovų suvažiavimas šaukiamas 1986 m. sausio 12 d. Dievo Motinos parapijos mažojoje salėje. Pradžia 12 val.

Darbotvarkėje: Suvažiavimo atidarymas, buvusių LB darbuotojų pagerbimas, protokolo skaitymas, Apygardos valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, apylinkių valdybų pranešimai, pasisakymai dėl pranešimų, rinkimai Ohio Apyg. valdybos ir kontrolės komisijos, kiti reikalai ir uždarymas.

• Pilėnų ir Neringos turtai Clevelande už skautiškos veiklos sukakties aprašymus Dirvoje, atsiuntę auką 25 dol. Ačiū.

NAUJA JAV LB KRAŠTO VALDYBA

JAV LB Krašto valdybos naujai išrinktas pirmininkas Algimantas Gečys pristatė JAV LB XI-sios Tarybos prezidiumui, valdybos narių sąstatą. Pravedus balsavimą paštu, ir patikrinus gautus balsus, prezidiumas rado, kad visi pristatyti asmenys buvo Tarybos narių patvirtinti. Be pirmininko Algimanto Gečio, naują JAV LB Krašto valdybą sudaro šie asmenys:

Ingrida Bublienė Kultūros tarybos pirmininkė;

Ignas Budrys — Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas;

Kun. Viktoras Dabušis — Religinių reikalų tarybos pirmininkas;

Algimantas Gureckas — ryšininkas Washingtone ir įgaliotinis tarptautiniams reikalams;

Bronius Juodelis — vykdomasis vicepirmininkas finansų reikalams;

Juozas Kojelis — vykdomasis vicepirmininkas informaciniams reikalams;

Bronius Krokys — sekretorius ir reikalų vedėjas;

Dr. Jonas Račkauskas — švietimo Tarybos pirmininkas;

Liuda Rugienienė — protokolų sekretorė ir ryšininkė su spauda;

Dr. Viktoras Stankus — vicepirmininkas specialioms reikalams;

Jonas Urbonas — vykdomasis vicepirmininkas organizaciniams reikalams;

Danguolė Valentinaite — Socialinių reikalų tarybos pirmininkė;

Vytautas Volertas — pirmininko pavaduotojas ir

NAUJŲ 1986 METŲ SUTIKIMO BALIUS

antradienį, gruodžio 31,
LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

Pradžia 8 val. vak. Vakariene 9 val. vak. Vidurnaktį 12 val. trumpa Naujų Metų sutikimo programa.

Gražių prisiminimų naktis tęsis iki aušros. Garsusis JOE WENDELL ORKESTRAS apsups jus šokių muzikos garsais. Gėrimai ir šampanas veltui. Kaina tik \$25.00 asmeniui.

Būtinai turite dalyvauti šiame Naujų Metų sutikime. Vietas bei stalus skubiai rezervuokite Lietuvių klubo raštinėje telef. (216) 531-2131.

Rengia ČIURLIONIO ANSMABLIS ir LIETUVIŲ KLUBAS.



Vincas Benokraitis bičiulių ratelyje lapkričio 29 d. paminėjo 80 metų amžiaus sukaktį. Ta proga jis išdalino organizacijoms 5600 dol. Po tūkstantį dol. davė Dievo Motinos ir Šv. Jurgio parapijoms, Lietuvių Fondui ir Tautos Fondui, po 500 dol. Balfui, Dirvai ir Draugui, 100 dol. Tėvynės Garsų radijo programai. Nuotraukoje sukaktuvininkui giedant ilgiausių metų. Iš kairės: J. Stempužis, kun. G. Kijauskas, sėdi sukaktuvininkas V. Benokraitis, dr. D. Degėsys ir V. Rociūnas.

V. Bacevičiaus nuotr.

Krašto valdybos pirmininkas XI-sios LB tarybos kadencijos antroje pusėje.

Krašto valdybos pareigų perdavimas įvyko š. m. gruodžio 7 ir 8 dienomis Clevelande.

• Vincas Benokraitis dėkoja visiems atsilankiusiems, draugams ir organizacijų atstovams jo 80 metų amžiaus sukaktį paminėti surengtą kavutę ir už visus sveikinimus, dovanas ir gražus linkėjimus.

KUČIOS

Gruodžio 24 d. 8 val. vak. Šv. Jurgio parapijos salėje ruošiamos bendros kučios. Norintieji dalyvauti prašome skubiai iki gruodžio 20 d. užsiregistruoti klebonijoje tel. 431-5794 pranešant dalyvių skaičių. Kaina: suaugusiems \$7.00, studentams ir moksleiviams \$5.00 ir vaikams iki 12 metų veltui. Mašinoms pastatyti aikštė gerai apšviesta ir saugoma policijos.

Rengėjai Parapijos Komitetas. ((48-49))



V. Benokraitis užpučia gimtadienio torto žvakutę, kurią laiko Taupos pirm. V. Staškus.

V. Bacevičiaus nuotr.

• Jonas Velykis, Dirvos foto bendradarbis, laikraščiu paremti įteikė auką 20 dol. Ačiū.

OUR LADY

5x5 double on East Park Dr. 64,500.

Sales person wanted licend. Full or part time.

GEORGE KNAUS

Realtor

481-9300

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPIST to work in Nantucket Island. Full time Physical Therapist position available at a small resort hospital. Salary commensurate with experience and ability. Full benefits, 10 paid holidays, and low rent housing available on temporary basis. Please send resume to: Administrator NANTUCKET COTTAGE HOSPITAL, 3, Prospect St., Nantucket, Mass. 02554

(48-49)

(43-2)

PIRMĄ KARTĄ IŠ CLEVELANDO Į LIETUVĄ



Mūsų kelionė prasideda kovo 3 d. Maršrutas: Maskvoje 2 dienos, Vilniuje 6 dienos, Rygoje 3 dienas. Kaina \$1440.00 įskaitant viską, net vizos išlaidas.

Kainos pagrįstos — kambarys 2 asmenims. Galima už papildomą 60 dol. gauti atskirą kambarį.

Skambinti: (216) 951-2232
VIP TRAVEL SERVICES
(prašykit Sonia)

MES KALBAME LIETUVIŠKAI

DIRVA

• **Dr. Danielius Degėsys,** Vilties draugijos pirmininkas, dalyvavo Vliko seime St. Petersburg, Fla. ir pasveikino suvažiavusius atstovus Vilties draugijos ir Dirvos vardu. Kartu nuskrido ir jo žmona Roma, aplankyti pažįstamus Floridoje. Į Clevelandą grįžta gruodžio 14 d.

Gruodžio 12 d. Lietuvių klube ALT S-gos St. Petersburg skyriaus suruoštoje kultūrinėje popietėje dr. D. Degėsys skaitė pasakaita tema "Nervinė įtampa".

• **Venezuelos lietuvių bendruomenės** suvažiavime rugsėjo 8 d. dr. Vytautas Dambrava buvo išrinktas garbės pirmininku. Krašto

valdybos pirmininku išrinktas Henrikas Gavorskas, nariais inž. Antanas Baronas ir Juozas Menkeliūnas. Jaunimo Sąjungos pirm. Aras Mažeika.

• **Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos** Chicagos skyriaus naujoji valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Stasys Briedis, vicepirm. Juozas Žemaitis, sekretorė Verutė Linkevičienė, išdininkė Albina Paškie-nė ir kult. reikalams Matilda Marcinkienė.

• **Kultūrinė popietė.** Naujoji valdyba ruošia kultūrinę popietę š. m. gruodžio 22 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. Lietuvių tautiniuose namuose.

Programoje — Irena Kriaučeliūnienė rodys skaidres ir papasakos įspūdžius iš kelionės po Tolimuosius Rytus, o dr. Jonas Adomavičius kalbės apie pagyvenusiųjų širdies gaivinimą.

Visi kviečiami atsilankyti.

• **Naujų Metų sutikimas.** ALT S-gos Chicagos skyriaus valdyba ruošia tradicinį Naujųjų Metų sutikimą Lietuvių namų salėje. Visi kviečiami.

• **Tėv. dr. T. Žiūraitis,** O P., nuolat reziduojas Washington, D. C., nuo š. m. gruodžio 1 iki 10 d. yra Bayonne, N. J., kur praveda angliškai kalbantiems Noveną.

• **Vincas Benokraitis,** gyv. Clevelande, užprenumeravo Dirvą J. Kuncaičiui, Dorchester, Mass ir pridėjo auką laikraščiui paremti. Taip pat pratęsė Dirvos prenumeratą J. Budriui, gyv. Ft. Lauderdale, Fla. Ačiū.

• **Dr. Leonas Kriaučeliūnas,** ALT S-gos pirmininkas, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **Stasys ir Sofija Džiugai,** gyv. Chicagoje, užsiprenumeravo Dirvą ir pridėjo laikraščiui paremti kalėdinę dovaną 20 dol. Ačiū.

• **Halina Dilienė,** Chicagoje, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. su kalėdiniais linkėjimais. Ačiū.

• **San Francisco lietuvių** bendros kūčios įvyks gruodžio 24 d. 6 val. vak. šv. Jono parapijos salėje, 279 So. Main St., Milpitas, Ca.

• **Lietuvos Aidų** radijo programos būstinė pakeitė adresą: 6955 So. Campbell, Chicago, Ill. 60629. Telef. (312) 778-5374.

Kurie turi kokių sąskaitų Balys Radio TV krautuvės vardu, prašom atsilipti iki sausio 1 d. 1986. Persikeliant galėjo kvitai pasimesti. Lietuvos aidų radi-

Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti vajus

Atsiliepdami į Dirvos 70 metų sukakčiai paminėti atsišaukimą, sukelti Dirvai paremti 70,000 dol., aukojo šie asmenys:

V. Benokraitis, Cleveland, Ohio	500.00
Amerikos Lietuvių Piliečių klubas, Cleveland, Ohio	100.00
Dr. Viktoras Stankus, Euclid, Ohio	150.00
Vladas Blinstrubas, Cleveland, Ohio	50.00
Anastazija Mackuvienė, Cleveland, Ohio	30.00
Juozas Stempužis, Cleveland, Ohio (anksčiau davė 50.00)	20.00
Jonas Velykis, Cleveland, Ohio	20.00
Liudas Sagys, Cleveland, Ohio	25.00
Pranas Petraitis, Cleveland, Ohio	5.00
Juozas Kaklauskas, Cleveland, Ohio	20.00
LB Omahos apylinkės valdyba	50.00
LKVS Ramovė Omahos skyriaus valdyba	50.00
Henrikas Stasas, Cleveland, Ohio	20.00
Stasė Jakubonienė, a. a. Jurgio Jakubonio atminimui, Chicago, Ill.	100.00
Bronė Macijauskienė, Sunny Hills, Fla.	50.00
Henrikas Misliauskas, a. a. Benediktos Misliauskienės atminimui, Media, Pa.	100.00
M. Kleinaitis, St. Petersburg, Fla.	10.00

P. S. Kai kurie aukotojai padidino anksčiau vajui duotas sumas.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

jo programa Chicagoje veikia 5 dienas — nuo pirmadienio iki penktadienio 1450 AM bangą 8:30 vakarais. Prašom klausytis.

DR. LEONAS ŠULAS ATIDARĖ KABINETĄ



Chicagietis gydytojas dr. Šulas persikėlė gyventi į Portage miestelį Wisconsin valstijoje, kur pradėjo dirbti Divine Savior ligoninėje ir tos ligoninės patalpose atidarė gydymo kabinetą.

Dr. Šulas yra uralogijos specialistas, šioje srityje gilinosis Pittsburghe ir Chicagoje.

Apie jį plačiai rašė Portage miestelio spauda, pažymėdama, kad jis gimęs Lietuvoje, o medicinos mokslus baigęs Vienos universitete, Austrijoje.

Taip pat pažymėjo, jog jo žmona Dalia irgi yra gydytoja, šiuo metu bebai-gianti vidaus ligų praktiką

Pittsburgho ligoninėje ir kitais metais taip pat atsi-kels į Portage, Wisc.

Dr. Šulo tėvas teisininkas Pranas Šulas, o motina — mokytoja Magdalena Šula-tienė, tebegyvena Chicagoje. (eš)

• **LB Cape Cod apylinkės** valdyba, per išd. I. Jansonienę, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• **A. P. Jasas,** Chicagoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **Kanados lietuvių rašytoja-poetė Marija Aukštaitė** yra parašius sekančias knygas:

• Rožių vasara — eilėraščiai — kaina \$7.00.

• Išėivės keliu — autobiografija — kaina \$5.50.

• Išėivė — autobiografija.

• Ant marių krašto — romanas — kaina \$10.00.

• Nubangavę kūdikystės dienos — autobiografija — kaina \$7.00.

• Lyrika — eilėraščiai, posakiai — kaina \$8.00.

Šias knygas dar galima užsisakyti minėtom kainom pridedant \$1.50 persiuntimo išlaidom — sekančiu adresu: Marija Aukštaitė, 46 Arthur Mark Drive, Port Hope, Ontario, Canada L1A 3X1.

WAREHOUSE — SHEAR ROOM

Minimum 5 years experience steel warehousing & shearing. Apply in person Mon.-Fri. 9 A.M.-11 A.M.

CLEPRO INC.
6800 UNION AVE.
CLEVELAND, OHIO 44105

(54-57)

Po skausmų ir ilgų Sibire tremties metų,

A. A.

ELZEI JUODVALKIENEI

amžinam poilsiui išėjus, giliame liūdesy likusią dukrą LSS Vyriausią Skautininkę v. s. STEFĄ GEDGAUDIENĘ ir visus šeimos narius bei artimuosius Amerikoje ir ok. Lietuvoje seseriškai užjaučiame ir kartu liū-dime.

Skaučių Sesių Vadija

A. A.

ELZEI JUODVALKIENEI

ok. Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą VINČĄ JUODVALKĮ, dukrą STEFĄ GEDGAUDIENĘ ir sūnų VINČĄ su šeimomis.

Roma ir Danielius
Degėsi

A. A.

ADELEI BENOKRAITIENEI

mirus, jos dukrai DALIAI GOTCEITIENEI ir sūnui Dr. VITUI BENOKRAIČIUI su šeimomis reiškiame nuoširdžią ir gilią užuojautą.

Korp! Neo-Lithuania
Vyriausia Valdyba

A. A.

INŽ. KAZIUI OŽELIUI

mirus, jo žmonai EVELINAI su šeima, motinai SOFIJAI ir sesutėms Dr. SOFIJAI ir DALIAI su šeimomis reiškiu gilią užuojautą jų didžiojo skausmo valandoje.

Galina Leonienė